

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615202498
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3615202498.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Mareka Anovčina v spore žalobkyne: S. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., B. T. XXX/XX, zast.: Advokátska kancelária Mihalda, Valach, Kišac, s.r.o., so sídlom Bratislava, Gogoľova 18, proti žalovanému: I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom H., I. XXX/XX, zast.: JUDr. Pavol Trnka, advokát, so sídlom Bánovce nad Bebravou, Novomeského 1322/16, za účasti intervenienta: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 29. júna 2021, č.k.6C/221/2015-699 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach, výroku I.,II., III., IV., ako aj súvisiaci výrok IX. o trovách konania **z r u š u j e** a **vec v r a c i a** v týchto častiach na ďalšie konanie a rozhodnutie .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 793,72€ s 5,05%-ným úrokom z omeškania ročne od 01.05.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. vo zvyšku žalobu v časti o zaplatenie sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol. Výrokom III. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 3 000,-€ titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom IV. vo zvyšku žalobu v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zamietol. Výrokom V. žalobu v časti o zaplatenie vecnej škody vo výške 334,66€ zamietol. Výrokom VI. konanie v časti o zaplatenie bolestného vo výške 18 273,50€ zastavil. Výrokom VII. konanie v časti o zaplatenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 18 491,-€ zastavil. Výrokom VIII. konanie v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 750 000,-€ zastavil . Výrokom IX. žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal. Na vec aplikoval ust. § 420 ods. 1, § 444, § 449 ods. 1, § 13 ods. 1, 2, 3, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), § 1, § 2 ods. 1, 2, 3, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, 2, 4, 5, § 7 ods. 1, 2, 3, 4, 6, § 7 ods. 6, § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, 4 - zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len "zákona č. 437/2004 Z. z.") . V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplatenia sumy 750.000 € z titulu náhrady bolestného a trov konania s odôvodnením, že žalovaný spôsobil dňa 19.05.2013 o 19:10 hod. dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k vážnemu poškodeniu žalobkyne. Žalovaný bol za toto konanie rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/22/2014 zo dňa 20.06.2014 v spojení s uznesením krajského súdu v Nitre sp. zn. 1To/80/2014 zo dňa 14.01.2015 uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Žalobkyni vznikol nárok na zaplatenie bolestného, nákladov spojených s liečením, sťaženia spoločenského uplatnenia, straty na zárobku a nemajetkovej ujmy v celkovej výške 750.000 €. V doplnení žaloby zo dňa 02.07.2015 žalobkyňa špecifikovala svoj nárok tak, že si uplatnila z titulu bolestného 18.273,50 €, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia 37.821,60 €, z titulu nemajetkovej ujmy 1.500.000 € a z titulu nákladov spojených s vyhotovením znaleckého posudku 334,66 € spolu s úrokmi z omeškania. Žalobkyňa v doplnení podania uviedla, že so žalovaným a jeho manželkou

dňa 01.04.2013 uzatvorila zmluvu o budúcej zmluve, v zmysle ktorej sa žalovaný zaviazal prediť žalobkyni najneskôr do 01.04.2015 nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území Partizánske, obec Partizánske vedené na LV č. XXXX: pozemok parc. č. 1699/1 o výmere 178 m² - zastavané plochy a nádvoría, pozemok parc. č. 1699/2 o výmere 286 m² - zastavané plochy a nádvoría, pozemok parc. č. 1701/1 o výmere 252 m² - záhrady, pozemok parc. č. 1702/1 o výmere 40 m² - zastavané plochy a nádvoría, rodinný dom s.č. XXX - postavený na parc. č. 1699/2, bazén - postavený na parc. č. 1701/2 (ďalej len ako "nehnuteľnosť"). Žalovaný po dopravnej nehode odmietol žalobkyni uhradiť žalované náklady a zároveň odmietol uzatvoriť kúpnu zmluvu, respektíve vrátiť žalobkyni preddavok na kúpnu cenu. Zároveň ju vyzval, aby nehnuteľnosť opustila. Dňa 10.07.2015 oznámila tunajšiemu súdu spoločnosť Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: 00 151 700, so sídlom Bratislava, Dostojevského rad 4 (ďalej len ako "intervenient"), že vstupuje do konania ako intervenient na strane žalovaného. Z výsluchu svedka Z. I. vyplýva, že je syn žalobkyne. Uviedol, že zdravotný stav žalobkyne sa zmenil úplne, chôdza, pohyblivosť, keď si matka sadne, ťažko sa postaví, tiež sa jej zhoršil sluch, orientácia v priestore. Aj na nákup musí ísť s doprovodom a tiež sa musí niekoho pridržiavať. Pred nehodou takéto problémy nemala. Zmenilo sa jej správanie, niekedy riešila problémy s chladnou hlavou a teraz sa vie nad maličkosťami rozčúliť. Teraz sa aj bojí, keď je sama doma a napr., keď niekto zazvoní, tak sa bojí, či niekto nepríde a niečo jej nespraví. Má pocity strachu. Keď niekto zazvoní, aj sa bojí ísť pri dvere pozrieť, kto je pri dverách. Z hľadiska komunikácie mala veľký výpadok pamäti, nepamätala si blízke osoby, ani jeho. Časom sa jej pamäť vracala, na neho si spomenula, keď bola v nemocnici v Partizánskom. Ona stále ležala, nevládala sa ani postaviť. Doma zo začiatku vôbec matka nemohla spať, chodila po dome a chcela ísť stále do Chynorian. Bol pri nej 24 hodín denne, niekedy neudržala moč a musel to potom upratovať. Takýto zdravotný stav mala asi 1,5 mesiaca po nehode. Potom už začala v noci aj spať a začala sa ešte viac rozpamätávať na svoj život. Viac menej musel na ňu dávať aj pozor, aby nespadla, neudrela sa atď. Potom začala pomaly chodiť. Nejaké ďalšie zlepšenie nastalo až koncom augusta 2013, prípadne v septembri 2013. Taktiež sa niekedy rozčúliła zbytočne nad maličkosťami a v tomto bola zmena jej psychiky oproti minulosti. Myslí, že sa jej zhoršil aj zrak. Po nehode žili len z darov ľudí. Po nehode mala žalobkyňa len jedno stretnutie s ľuďmi, aj to sa týkalo len dopravnej nehody. Tá prednáška bola v októbri 2013 v Košiciach. Pomoc od ľudí trvá dodnes, nemôže byť stále so žalobkyňou, títo ľudia jej robia spoločnosť, komunikujú s ňou, idú na prechádzku. Pomáhali finančne, ale aj osobnou prácou, napríklad varením. Dopravná nehoda zmenila žalobkyni život. Žalobkyňa mala pred nehodou problémy s osteoporózou a potom myslí, že na toto začala poberať invalidný dôchodok. Pokiaľ ide o psychické problémy matky, o tom nevie povedať, lebo bol ešte malý chlapec, pochádza z rozvedenej rodiny a žil najskôr s otcom a potom s matkou, takže k tomuto sa nevie vyjadriť. Po dopravnej nehode mal spoločnú domácnosť s matkou. Staral sa o ňu 24 hodín denne. Odišiel od matky, keď im žalovaný odpojil elektriku a plyn na dome, čo bolo v roku 2015. Od tejto doby je s matkou v telefonickom a e-mailovom kontakte a tiež, keď niečo potrebuje, ide s ňou ako doprovod (napr. k lekárovi). Odchádzal z domácnosti žalobkyne v roku 2015 kvôli psychickým problémom matky, kvôli tomu, že sa rozčuľovala a bola nervózna. Ona sa dokázala rozčúliť aj z maličkosti. S účtovníctvom jej pomáhal asi do decembra 2014. Keď sa dala do poriadku, chcela sa odvdáčiť ľuďom, ktorí jej finančne pomáhali tak, že keď mali nejaký problém, ona im zadarmo poradila. Sadli si a on jej musel písať poradenstvo pre klientov. Taktiež mala aj problém, keď jej prečítal, čo napísal, so sluchom. Po nehode finančná situácia išla dole, ona už nemohla radiť tak veľa ľuďom, lebo ju to psychicky aj fyzicky vyčerpávalo, preto nastal úbytok klientov. Od roku 2014 žalobkyňa poskytuje poradenstvo, on jej robí daňové priznanie a účtovníctvo. K zlepšeniu príjmov došlo asi v roku 2015. Nedokáže si poradenstvo robiť sama, keď niečo skoncipuje, on to musí prečítať a prípadne opraviť. Svedkyňa J. Q. vypovedala, že žalobkyňa je jej priateľka. Pred nehodou bola žalobkyňa vitálna žena v najlepších rokoch. Robila prednášky, aj sa tam vídávali na tých prednáškach, chodila elegantne oblečená, nosila topánky na opätkoch, žila spoločensky, organizovala stretnutie v Tatrách. Po nehode to všetko skončilo. Ako osobnosť aj po nehode, je to stále žalobkyňa. Všetko u nej je ale ovplyvnené tou nehodou. Zmenila sa chôdza žalobkyne. Asi pred dvomi rokmi bola hospitalizovaná na internom oddelení v nemocnici a zistili tam, že pri nehode mala tri rebrá zlomené a tieto jej tlačili na srdce. To srdce nepracuje tak, ako by malo a to celé ovplyvňuje hlavne chôdzu žalobkyne a tým, že jej nepracuje polovica srdca, tým je ovplyvnené všetko. Ona niekedy má problém postaviť sa, má problém s chôdzou. Po dlhšom sedení má problém sa rozhybať, alebo zdvihnúť nohu. Žije v podnájme sama, chodí jej pomáhať s upratovaním, lebo ona sa sama nepostaví, ani nič. Ona nevládze ani dlho stáť. Chodievala hneď po nehode do nemocnice za žalobkyňou, bol to zlý pocit, keď ju uvidela na posteli nehybnú a nevedela, či sa vôbec ešte prebudí. Žalobkyňa sa snaží, chce žiť kvôli synovi, aj kvôli vnukovi, ale už nikdy nebude jej zdravotný stav taký, ako pred nehodou. Navštevuje ju minimálne raz za mesiac a niekedy aj s dcérou. Chodila jej pomáhať aj do jej domu po prepustení z nemocnice, bola odkázaná na pomoc iných ľudí,

lebo si nič nepamätala. Dostávala len tekutú stravu, nosila plienky a potrebovala pomoc. Ona stratila pamäť pri nehode, ale teraz je to už lepšie. Postupne sa jej pamäť vracala a teraz už ju má normálnu. Pamäť sa jej vracala cez fotografie, ktoré jej ukazovali, aj cez rozprávanie. Podľa nej teraz má pamäť takú, ako ju mala pred nehodou. Po nehode sa už žiadne spoločenské akcie nekonajú, žalobkyňa sa neukazuje na verejnosti, nie sú prednášky. Aj ľudia ju tak nevnímajú, čo je pochopiteľné, keďže nie je toľko na očiach. Žalobkyňa znášala zmeny po nehode veľmi ťažko, pretože sa jej ublížilo. Žalobkyňa neorganizuje spoločenské akcie kvôli zdravotnému stavu, má problém dlho sedieť alebo stáť. Nevie, či žalobkyňa po nehode stratila nejakých priateľov, respektíve poslucháčov. Tým, že nerobí prednášky, tak príliv nových poslucháčov je oveľa menší. Nemá toľko financií ako predtým. O zdravotnom stave žalobkyne pred nehody nevie nič, ale nepôsobila, že by mala nejaký zdravotný problém. O zdravotných problémoch po nehode vie od žalobkyne. Prednášky žalobkyne boli stretnutia o živote, prenose energie. Prenos energií sa dial, aj keď bola žalobkyňa v kóme. Aj teraz sa deje prenos energií. Normálnu pamäť mala žalobkyňa asi rok po nehode. Pred klientmi žalobkyňa netrpela na svojej dôstojnosti a vážnosti, ani z hľadiska svojich určitých schopností. Ďalšia svedkyňa F. X. uviedla, že je priateľka žalobkyne. Žalobkyňa bola pred nehodou žena plná života, energie, radosti žiť a pomáhať najbližším a všetkým, kto ju o to požiadal. Bola verejne známa z TV živa, odkiaľ vysielala, odtiaľ žalobkyňa oslovila veľa ľudí. Bola žiadaná, ľudia jej volávali priamo do televízie. Po dopravnej nehode sa skončilo všetko. Stratila zdravie, minimálne pol roka bola odkázaná na pomoc iných a to dokonca 24 hodín denne. Ona sa pomaličky zviechala, bola až do júla 2013 v nemocnici, bolo ju treba kŕmiť tekutou stravou, dávať jej lieky. Až po septembri 2013 si ona začala uvedomovať, že tu je, dovtedy bola dokonca plienkovaná. Postupom času sa jej zlepšoval zdravotný stav. Nezvládla by to, čo žalobkyňa. Aj teraz je nevládna, spraví pár krokov a musí si sadnúť, je dýchavičná, točí sa jej hlava, musí si sadnúť. Vie to podľa toho, čo vidí. Pred nehodou bola žalobkyňa spoločenská žena, elegantne sa obliekala, nosila topánky na vysokom opätku, čo už teraz sa jej nedá. Po nehode ona akoby stratila spoločenskú hodnotu, tá nehoda ju obrala o všetko. Stratila prácu, financie, zdravie. Žalobkyňa mala veľa priateľov a poslucháčov. Po nehode má menšiu klientelu, už nerobila žiadne prednášky, z ktorých mala pred nehodou príjem. Myslí si, že by žalobkyňa kvôli dopravnej nehode už nesadla na motorku. Po nehode už nemala ani živé vysielania, ani prednášky. Znášala veľmi ťažko, že bola odkázaná na pomoc iných ľudí. Priateľom sa vyplakala a vyžalovala. Jej osobne povedala, že má nevládnú polovicu tela. Problémy má hlavne s hybnosťou tela. Na každom stretnutí bolo minimálne 80 ľudí. Tam sa ľudia objednávali. Pred nehodou mala pamäť 100%-nú. Po nehode od septembra 2013 si nepamätala nič a k dnešnému dňu má zlepšenú pamäť. Žalobkyňa pred nehodou poskytovala poradenstvo ľuďom, ktorí ju o to žiadali. Aj prenos energií, funguje aj teraz, na ňu to funguje. Dôstojnosť sa žalobkyne určite neznižila, žalovaný ju obral o všetko a k iným ľuďom sa nevie vyjadriť. Či po nehode poklesol žalobkyne určitý pokles klientov, o tom sa so žalobkyňou nebavila. Svedkyňa S. Y. uviedla, že žalobkyňa je jej priateľka. Pred dopravnou nehodou to bola jedna distingvovaná mladá žena plná elánu, vždy upravená, spoločenská, zábavná. Po dopravnej nehode jej zdravotný stav je taký, že keď chce ísť na nákupy, musí si niekoľkokrát oddýchnuť. Po nehode bola žalobkyňa ochrnutá, musela sa naučiť znova chodiť, po schodoch sa jej chodí ťažko, musí si oddýchnuť, oprieť sa. Po nehode ona vlastne prišla o prácu a už nerobí ani žiadne prednášky. Vie, že žalobkyňa potrebuje po nehode pomoc a občas ju navštívi. Pomáha jej tak, že chodí občas upratovať, umyť okná. Po nehode je smutnejšia, prišla o zdravie. Nehoda ju zmenila. Mala vedomosť o tom, že žalobkyňa pred nehodou prekonala nejaké ochorenia. Išlo o fyzické ochorenia. Z oblasti psychiky bolo všetko v poriadku. Pred nehodou mala výbornú pamäť, aj v súčasnosti má dobrú pamäť. V súčasnosti má pamäť asi na takej úrovni, ako pred nehodou. Pred nehodou mala veľmi širokú klientelu a v súčasnosti nemá žiadnu. Vtedy museli ľudia na jej prednášky dokonca čakať a teraz nerobí žiadne prednášky. Tiež sa pokladala za jej klientku a sympatizantku. Služba ohľadne prenosu energie bola spoplatnená. Aj v súčasnosti využíva služby žalobkyne aj jej pomoc. Pár ľudí zostalo ako klienti žalobkyne.

2. Znalkyňa MUDr. Mária Ohrablová, uviedla, že pokiaľ ide o bolestné, tam priznáva 1.500 bodov z toho dôvodu, že u žalobkyne došlo po tom, čo utrpela úraz, k poruche pamäte a to najmä v zložke novopamäte, čo je vštiepivosť a krátkodobá retencia. Až do času, kedy žalobkyňu vyšetřovala, bolo evidentné, že si nové udalosti zachováva v pamäti ťažšie, ako to bolo pred úrazom. Možno predpokladať, že ide o trvalé poškodenie. To je dôvod, pre ktorý bolo poškodenie ohodnotené výškou 1.500 bodov. U žalobkyne nezistila sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobkyňa je schopná vykonávať spoločenské aktivity rovnako hodnotne, ako predtým, čo utrpela úraz. Z toho dôvodu nenavrhuje zvýšiť bodové ohodnotenie podľa § 10 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z. z. K zvýšeniu podľa § 10 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z. z. možno pristúpiť v prípade, keď je postihnutý evidentne neschopný spoločensky sa uplatniť, respektíve vykonávať svoje aktivity v horšej miere, ako pred udalosťou - úrazom. V položke č. 253 prílohy č.

1 zákona č. 437/2004 Z. z. je všetko, čo sa týka hlavy, aj mozog. Vzhľadom na uvedenú položku sa môže žalobkyňa spoločensky uplatniť a to veľmi vysoko a veľmi dobre. Verifikácia poruchy pamäte je na posúdení znalca psychiatra, či potrebuje psychologické vyšetrenie pamäťových schopností. V tomto prípade takéto psychologické vyšetrenie nepotrebovala. Na základe dokumentácie a vlastného vyšetrenia to nepotrebovala. Žalobkyňa trpí strednými poruchami novopamäte. Žalobkyňa má stredný stupeň poruchy preto, že človek si dokáže niečo vyloviť v pamäti, síce ťažšie, ale nepotrebuje k tomu pomôcky - zapisovanie. O toto u žalobkyne nejde. O zapisovaní na lístočky vie od žalobkyne, ale aj si to overila tým, že stretnutia u nej si opakovane overovala mailom, hoci to mala na predvolaní. Ťnou určených 1.500 bodov považuje za primeraných. O zvýšení podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. by uvažovala, ak by sťaženie spoločenského uplatnenia bolo výrazné.

3. V písomne podanej záverečnej reči zo dňa 19.05.2021 žalobkyňa, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, uviedla, že čo sa týka nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia, so znaleckého dokazovania vyplynulo, že žalobkyňa v dôsledku dopravnej nehody utrpela trvalú poúrazovú duševnú poruchu, ktorá nepriaznivo ovplyvňuje jej spoločenské uplatnenie. Stotožňuje sa so závermi znaleckého posudku MUDr. Kollára. Odškodňovaný stav žalobkyne MUDr. Kollár ustálil k mesiacu máj 2016. Výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2016 za jeden bod bola vo výške 17,66 €. Vzhľadom na priznanie bodového ohodnotenia 1.092 bodov má žalobkyňa nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 19.284,72 €. Intervenient žalobkyne uhradil náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 18.491 €. Žalobkyňa preto žiada doplatiť zvyšok náhrady SSU v sume 793,72 €. Zároveň je toho názoru, že sú splnené podmienky na zvýšenie náhrady SSU podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. To odôvodňuje jednak priznaním invalidity v rozsahu 55% straty schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, jednak znaleckým posudkom MUDr. Kollára a jednak výpoveďami svedkýň. Žalobkyňa utrpela úraz v produktívnom veku, pred úrazom dosahovala mimoriadne výsledky v rôznych oblastiach života, teraz v dôsledku úrazu došlo k jej profesijnému zlyhaniu a depresiam z neschopnosti uplatniť sa v spoločnosti. Treba podľa nej vziať aj do úvahy, že je po zvyšok života odkázaná na sprievodcu, bola úspešnou podnikateľkou, vystupovala v televízii, bola verejne známou osobou, žila aktívny a plnohodnotný spoločenský život s množstvom priateľov a klientov. Podľa jej názoru má nárok aj na náhradu nemajetkovej ujmy, napriek tomu, že intervenient tento nárok popiera. Náhrada bolestného ani náhrada sťaženia spoločenského uplatnenia nekompenzuje zásah do dôstojnosti, vážnosti a zásah do súkromného a rodinného života. Z výpovedí svedkýň jasne vyplýva, že dopravná nehoda negatívne ovplyvnila vážnosť a dôstojnosť žalobkyne, ako aj jej rodinný a súkromný život. Žalobkyňa ako dovtedy úspešná, vitálna osoba, ktorá pomáhala iným ľuďom a klientom, ktorí jej prejavovali obdiv a uznanie sa po dopravnej nehode stala osobou, ktorá sama túto pomoc potrebuje, čím sa prejavy obdivu a uznania zmenili na prejavy súcitu, smútku a ľútosť, čo samotná žalobkyňa ponižujúco musí znášať. Preto považuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za preukázaný. V neposlednom rade si uplatňuje aj náhradu škody vo výške 334,66 €, ktorá predstavuje náklady na vypracovanie znaleckého posudku MUDr. Pamulu. Ak by k dopravnej nehode nedošlo, nedošlo by k úrazu žalobkyne a nebol by dôvod na vypracovanie uvedeného znaleckého posudku. Žalobkyňa sa tak domáha sumy 19.330,60 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 37.821,60 € od 29.04.2015 do 26.04.2021, s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 19.330,60 € od 27.04.2021 do zaplatenia z titulu náhrady SSU, sumy 334,66 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 334,66 € od 29.04.2015 do zaplatenia z titulu náhrady vecnej škody, sumy 750.000 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 750.000 € od 29.04.2015 do zaplatenia z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a nároku na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Zo znaleckého posudku č. 039/15 znalca MUDr. Mariána Pamulu súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa po dopravnej nehode trpí duševnou poruchou - organickým psychosyndrómom, ktorá sa prejavuje zmenami a poruchami nálad, poruchami pamäte, únavnosťou a nesústredením. Znalec bodovo ohodnotil bolestné na 1.135 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia na 1.530 bodov. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. 2T/22/2014-483 zo dňa 20.06.2014 súd uznal žalovaného vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. h) Trestného zákona. Skutok, za ktorý bol odsúdený, predstavuje nedbanlivostné spôsobenie ťažkej ujmy na zdraví žalobkyne, zavinením dopravnej nehody dňa 19.05.2013. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.01.2015. Uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 1To/80/2014-549 zo dňa 14.01.2015 odvolací súd odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 2T/22/2014-483 zo dňa 20.06.2014 zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.01.2015. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo

27/2015 zo dňa 24.06.2015 , Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 1To/80/2014-549 zo dňa 14.01.2015. Z lekárskej správy MUDr. Juraja Lexmanna zo dňa 10.01.2018 vyplýva, že žalobkyňa je jeho pacientkou od 16.02.2016. V súvislosti s dopravnou nehodou žalobkyňa trpí organickou poruchou osobnosti. Je toho názoru, že pred dopravnou nehodou organickou poruchou osobnosti netrpela.

5. Zo svedeckých výpovedí Mgr. I. C., D. H. a V.. Z. I. je zrejmé, že všetky tri sú klientkami žalobkyne. Poznajú žalobkyňu už pred nehodou a bola to energická, nápomocná a pracovitá žena. Po dopravnej nehode jej chodili pomáhať do domácnosti, pretože žalobkyňa nebola schopná sa o seba sama postarať. Žalobkyňa nedokázala jesť príborom, ísť von na prechádzku bez doprovodu ďalšej osoby. Žalovaný robil žalobkyňi problémy ohľadom domu, kde bývala (zrušil jej trvalý pobyt, odpojil energie).

6. Zo znaleckého posudku č. 3/2019 znalkyne MUDr. Márie Ohrablovej vyplýva, že žalobkyňa už pred nehodou trpela duševnou poruchou osobnosti, ktorá sa prejavuje výraznou citovou zraniteľnosťou, pohotovosťou k emotívnym reakciám a početnými somatickými (telesnými) ťažkosťami. Po dopravnej nehode sa u žalobkyne rozvinul organický psychosyndróm, ktorý sa prejavuje najmä zhoršením novopamäte. Musí si zapisovať nové informácie, nie je taká pohotová ako predtým, potrebuje čas na rozmyslenie. Organický psychosyndróm je trvalého charakteru. Bodovo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotila na 1.500 bodov podľa položky č. 253 zákona č. 437/2004 Z.z. . Bodové ohodnotenie sťaženie spoločenského uplatnenia mohlo byť vykonané po ustálení stavu žalobkyne v roku 2014. Zlepšenie stavu žalobkyne v budúcnosti je nepravdepodobné, systematickým tréningom novopamäte je možné, že stav bude stagnovať, alebo sa bude len mierne zhoršovať. V Dodatku k znaleckému posudku č. 13/2019 znalkyňa MUDr. Mária Ohrablová uviedla, že vzhľadom na skutočnosť, že u žalobkyne nedošlo k výraznému zhoršeniu pôvodného duševného ochorenia, nie je dôvod na postup podľa § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. . Znalkyňa pri hodnotení novopamäte vychádzala z pozorovania v priebehu vyšetrenia, z odpovedí na kladené otázky (rýchlosť a správnosť odpovedí) a údajmi zo skorších ambulantných vyšetrení. Odpovede na otázky novších udalostí trvali dlhšie, žalobkyňa sa kontrolovala, opakovala už povedané. Znalkyňa považovala uvedené metódy za postačujúce. Stav žalobkyne pred nehodou posudzovala podľa zdravotnej dokumentácie žalobkyne a zápisov Posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia. V záznamoch pred nehodou nie sú zaznamenané poruchy pamäte u žalobkyne, preto predpokladá, že poruchy pamäte sa u žalobkyne pred dopravnou nehodou nevyskytovali. Organická porucha osobnosti žalobkyne je s najväčšou pravdepodobnosťou trvalá, prejavuje sa zníženou pohotovosťou, emočnou labilitou a sťažou adaptáciou na nové podmienky. Preto zvolila bodové ohodnotenie v hornej časti rozsahu. Nenavrholo zvýšiť bodové ohodnotenie podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z..

7. Zo znaleckého posudku č. 15/20 znalkyne MUDr. Daniely Martišovej vyplýva, že 4 - 6 mesiacov po dopravnej nehode trpela žalobkyňa akútnym prechodným organickým psychosyndrómom s poruchou pamäťových funkcií. Následne sa stav pamäťových funkcií upravil tak, že je v norme zodpovedajúcej pôvodnej osobnosti. Z testu pamäte vykonaným psychiatrom v roku 2014 vyplýva, že žalobkyňa má normálny stav, teda netrpí poruchou pamäte. Podľa jej názoru žalobkyňa nespĺňa kritéria pre žiadne priznanie sťaženie spoločenského uplatnenia. Úraz hlavy v dôsledku dopravnej nehody nespôsobil u žalobkyne trvalé psychické následky.

8. Znalec MUDr. Stanislav Kollár v znaleckom posudku č. 28/2021 uviedol, že žalobkyňa v dôsledku dopravnej nehody trpí trvalou poúrazovou duševnou poruchou - organickým psychosyndrómom. U žalobkyne je prítomná stredná porucha novopamäti. Sťaženie spoločenského uplatnenia u žalobkyne bodovo ohodnotil podľa položky č. 253 zákona č. 437/2004 Z.z. na 910 bodov, vzhľadom na vek poškodenej toto ohodnotenie zvýšil o 20% na 1.092 bodov. U žalobkyne bola pred dopravnou nehodou prítomná tzv. histriónska porucha osobnosti, ktorá sa prejavuje zvýšenou egocentrickosťou s povrchnou a nestálou emotivitou, zvýšenou potrebou obdivu a pútania pozornosti, zvýšenou pohotovosťou k teatrálnym prejavom a k premietaniu psychických ťažkostí do telesných príznakov. Pri určení bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia zohľadnil aj histriónsku poruchu osobnosti, ktorou žalobkyňa trpela už pred dopravnou nehodou.

9. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že dňa 19.05.2013 došlo k dopravnej nehode, ktorú svojim nedbanlivostným konaním zavinil žalovaný, pričom za toto konanie bol uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví. V dôsledku dopravnej nehody vznikla

žalobkyni škoda na zdraví. Tieto skutočnosti ani žiadna zo strán nerozporovala. Žalovaný vykonal protiprávny úkon (bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu), pričom na základe tohto konania preukázateľne žalobkyni vznikla škoda v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného. Predpoklady na vznik škody sú u žalobkyni dané. Túto skutočnosť zároveň žiadna zo strán sporu nerozporovala. Sťaženie spoločenského uplatnenia je podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Zo znaleckých posudkov MUDr. Pamulu, MUDr. Ohrablovej a MUDr. Kollára vyplýva, že žalobkyňa v dôsledku dopravnej nehody trpí Organickým psychosyndrómom, s ktorým sú spojené poruchy pamäte. Z vyššie uvedeného súdu vyplýva, že v súvislosti s dopravnou nehodou u žalobkyne nastal stav podľa ustanovenia § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. Jediným znalcom, ktorý konštatoval, že sťaženie spoločenského uplatnenia sa u žalobkyne nevyskytlo, bola MUDr. Martišová. Súd sa však priklonil k vyššie uvedeným znaleckým posudkom a to z dôvodu, že na určení, že žalobkyňa v súvislosti s dopravnou nehodou trpí vyššie uvedenou duševnou poruchou, sa zhodli viacerí nezávislí znalci, ktorí zároveň žalobkyňu osobne vyšetrili, čo v prípade znaleckého posudku MUDr. Martišovej realizované nebolo. Nárok žalobkyne na sťaženie spoločenského uplatnenia nakoniec uznali aj žalovaný s intervenientom, ktorí uznali bodové ohodnotenie sťaženie spoločenského uplatnenia určené MUDr. Kollárom. Výška bodového ohodnotenia sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne bola MUDr. Kollárom určená podľa položky č. 253 zákona č. 437/2004 Z.z. na 910 bodov, vzhľadom na vek poškodenej toto ohodnotenie zvýšil o 20% na 1.092 bodov. K tejto výške bolo potrebné prirátat aj 30 bodov určených MUDr. Pamulom podľa položky č. 432a zákona č. 437/2004 Z. z. za jazvy po operáciách. S uvedeným určeným bodovým ohodnotením súhlasili aj žalovaný s intervenientom.

10. Žalobkyňa zároveň požadovala zvýšenie náhrady sťaženie spoločenského uplatnenia o 50% podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. . Súd môže náhradu sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je napríklad uznanie invalidity. Súd musí zdravotný stav žalobkyne zhodnotiť osobitne a komplexne. Čiastočná invalidita bola žalobkyni priznaná už od roku 1999, teda pred dopravnou nehodou. Od roku 2004 bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určená na 50%, pričom po dopravnej nehode bola v roku 2015 miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšená na 55%. To znamená, že po dopravnej nehode sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u žalobkyne zmenila len o 5%. Po dopravnej nehode sa stav žalobkyne ohľadom priznanej invalidity zhoršil len nevýrazne. Iná situácia by bola, ak by sa invalidita žalobkyne po dopravnej nehode zvýšila výrazne, poprípade by sa osoba, ktorá úraz utrpela, stala invalidnou, bez predchádzajúcej invalidity. Toto však nie je prípad žalobkyne. Súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že žalobkyňa svoje povolanie naďalej vykonáva. Samotné klientky (svedkyne) na pojednávaní dňa 16.06.2020 uviedli, že žalobkyňa poradenstvo vykonáva naďalej, a to napriek tomu, že sa jej znížil počet klientov. Samotné konštatovanie, že je to dôsledok toho, že žalobkyňa nemôže usporadúvať prednášky neobstojí, pretože v septembri 2013, teda 5 mesiacov po úraze absolvovala žalobkyňa prednášky v Trenčíne a v Košiciach. Samotné svedkyne dodnes využívajú služby žalobkyne. Nedošlo ani k výraznému zhoršeniu sociálneho života žalobkyne. Klienti (priatelia) na žalobkyňu nedajú dopustiť, práve naopak, starajú sa o ňu a pomáhajú jej. Popri tom stále využívajú poradenstvo žalobkyne a riadia sa jej radami. Nie je teda pravdou, že by sociálny život žalobkyne utrpel. So svojimi priateľmi sa naďalej v domácom prostredí stretáva. Dôkazom je aj usporiadaný koncert skupiny Kabát - Revival v novembri 2013 a výlet do Rakúska v septembri 2013. Koncert skupiny Kabát - Revival bol dokonca usporiadaný priamo na počesť žalobkyne. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňa je schopná nielen usporadúvať prednášky, ale aj organizovať rôzne spoločenské podujatia a týchto sa zúčastňovať tak, ako to robila pred dopravnou nehodou. Nemožnosť vykonávania týchto prednášok odôvodňuje žalobkyňa nepriaznivým zdravotným stavom. Údajne nemôže poriadne jesť s príborom, nevie sa sama obliecť, nedokáže sama ísť na prechádzku bez sprievodcu a má stŕpnutú ľavú časť tela. Uvedené preukazuje svedeckými výpoveďami svedkýň na pojednávaní zo dňa 16.06.2020 a rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske č. PE1/OPČ/SOC/2014/27579-0003 zo dňa 08.09.2014, ktorým jej bol udelený preukaz ako fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom. Žalobkyňa však vyššie uvedené zdravotné problémy nepreukázala predložením zdravotnej dokumentácie. O to zarážajúcejšia je skutočnosť, že 5 mesiacov po dopravnej nehode dokázala absolvovať prednášky a výlet do Rakúska, a momentálne 8 rokov po dopravnej nehode nemôže ísť na prechádzku bez sprievodcu, alebo sa sama najesť príborom. Tieto zdravotné problémy, teda trvalé poranenie rúk, respektíve nôh by určite zohľadnil znalec aj pri posúdení sťaženie spoločenského uplatnenia, avšak MUDr. Pamula, okrem jaziev inú fyzickú položku sťaženie spoločenského uplatnenia v lekárskej správe

nepriznal. Súdu sa vzhľadom na histriónsku poruchu, ktorou žalobkyňa trpí, javí, že žalobkyňa svoje fyzické následky po dopravnej nehode preháňa, respektíve si ich vsugerováva v súvislosti so zlou psychikou. Uvedené potvrdzuje aj znalkyňa MUDr. Ohrablová, ktorá v znaleckom posudku uviedla, že na vyšetrení žalobkyňa pôsobila spočiatku neisto, ale keď začala rozprávať, gestikulovala ľavou rukou rovnako ako pravou až do upozornenia znalkyňou. Sama znalkyňa v znaleckom posudku uviedla, že "Schopnosť pohybovať sa a udržať rovnováhu kolíže v závislosti od emočného rozpoloženia. Keď v rozprávaní dosiahla tzv. emočný náboj, tak stála rovno, pohybovala sa na mieste, otáčala sa a gestikulovala bez opory, hovorila rýchlo a zvýšeným hlasom". Vyššie uvedené potvrdzuje domnienku súdu, že žalobkyňou uvedené fyzické problémy sú len vsugerované a sú dôsledkom histriónskej poruchy a emočnej lability žalobkyne. Samotná znalkyňa konštatovala, že žalobkyňa neutrpela ujmu vo svojej pracovnej činnosti. Súd sa v tejto časti nezaoberal prípadným zásahom do vážnosti a dôstojnosti žalobkyne, pretože v tejto posudzovanej časti sa jedná o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, preto tvrdenia žalobkyne o zásahu do jej vážnosti a dôstojnosti posúdi súd až pri nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobkyňa by mala nárok na maximálne zvýšenie sťaženie spoločenského uplatnenia v prípade, ak by bola skoro vyradená z bežného života, teda by zostala pripútaná na lôžku s potrebou neustálej starostlivosti. U žalobkyne však o takýto prípad nejde. Ako bolo vyššie uvedené súd nezistil, že by žalobkyňa v dôsledku dopravnej nehody nemohla vykonávať aktivity v takej miere, ako pred dopravnou nehodou. Jej invalidita sa zvýšila len nepatrne, naďalej vykonáva tú istú pracovnú činnosť, 5 mesiacov po dopravnej nehode sa zúčastnila prednášok a aj spoločenských podujatí (koncert a výlet do rakúska). Fyzické problémy, ktoré žalobkyňa a svedkyne uvádzajú, nemal súd lekársky preukázané, pričom tieto pripísal histriónskej poruche žalobkyne. Súd nezistil predpoklad na priznanie maximálneho zvýšenia sťaženie spoločenského uplatnenia, nezistil predpoklad na žiadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia a preto k navýšeniu sťaženia spoločenského uplatnenia nepristúpil.

11. Súd preto priznal žalobkyni sťaženie spoločenského uplatnenia v počte 1.122 bodov. Nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia vzniká na základe lekárskeho posudku, ktorým dôjde k ustáleniu bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia. V tomto prípade išlo o posudok MUDr. Kollára, ktorý bodové ohodnotenie ustálil k mesiacu máj 2016. Preto je výška náhrady za jeden bod 17,66 € podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2016 zo dňa 18.05.2016. Súd postupoval podľa vyššie uvedeného opatrenia, keďže toto deklaruje ohodnotenie jedného bodu náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia za rok 2016, teda od 01.01.2016 do 31.12.2016. Žalobkyňa tak má nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 19.814,52 € (1.122 bodov x 17,66 € = 19.814,52 €). Intervenient v priebehu konania uhradil žalobkyni náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 18.491 €. Žalobkyňa tak má ešte nárok na rozdiel medzi priznanou výškou náhrady SSU a vyplatenou sumou. To predstavuje sumu 1.323,52 € (19.814,52 € - 18.491 € = 1.323,52 €). Vzhľadom na uvedené súd ohľadom nároku žalobkyne na sťaženie spoločenského uplatnenia rozhodol tak, ako je vo výroku I. a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 1.323,52 €. Žalobkyňa si v záverečnej reči uplatnila však len nárok na rozdiel medzi požadovanou a vyplatenou náhradou sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 793,72 €. Keďže je súd viazaný žalobným návrhom, teda tým, čo požaduje žalobca, nemohol žalobkyni prisúdiť viac ako žiada, a priznal jej náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia v ňou uplatnenej výške 793,72 €.

12. Vzhľadom k tomu, že je žalovaný so zaplatením dlžnej sumy v omeškaní, priznal súd žalobkyni popri istine aj zákonný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ, a to vo výške podľa § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z.z. od prvého dňa mesiaca máj 2016, ku ktorému bolo ustálené bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Súd teda priznal žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 793,72 € od 01.05.2016 do zaplatenia. O splatnosti prisúdenej sumy súd rozhodol podľa § 232 ods. 3 CSP. Na určenie dlhšej ako zákonnej lehoty na plnenie súd dôvod nezistil. Vo zvyšnej časti súd nárok žalobkyne na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia, vzhľadom na vyššie uvedené výrokom II. tohto rozhodnutia zamietol. Súd sa následne zaoberal nárokom žalobkyne na nemajetkovú ujmu vo výške 750.000 €. Svoj nárok odôvodnila tým, že spôsobením dopravnej nehody bolo zasiahnuté do jej osobnostných práv podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka, konkrétne do práva na súkromný a rodinný život. Dopravná nehoda negatívne ovplyvnila vitálnosť žalobkyne, jej chuť a radosť zo života, čo potvrdzujú aj výpovede svedkýň na pojednávaní dňa 16.06.2020. U žalobkyne preto pretrvávajú pocity smútku, útrap a žiaľu. Súd prvej inštancie posúdil, či došlo v dôsledku dopravnej nehody k zásahu do práva žalobkyne na ľudskú dôstojnosť. Svedkyňa J. Q. ohľadom dôstojnosti a vážnosti žalobkyne na pojednávaní dňa 16.06.2020 uviedla: "Pred nami - klientmi, ona neutrpela a ani neutrpela z hľadiska

svojich schopností. Ona ju nestratila, ani u iných ľudí". Svedkyňa F. X. ohľadom dôstojnosti a vážnosti žalobkyne na pojednávaní dňa 16.06.2020 uviedla: "Dôstojnosť určite, pretože váš klient ju obral o všetko a u iných ľudí, či sa znížila vážnosť, to už sa neviem vyjadriť". Z výpovedí svedkýň vyplýva, že si myslia, že dôstojnosť žalobkyne čiastočne utrpela, keďže v dôsledku dopravnej nehody stratila niektorých klientov. Na druhú stranu však svedkyne zostali klientkami žalobkyne a voči nim vážnosť a dôstojnosť žalobkyne nijakým spôsobom neutrpela. Odliv klientov nemusel byť samozrejme v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, to je momentálne nepreukázateľné. Z uvedeného súd teda zásah do osobnostných práv žalobkyne preukázaný nemal. Žalobkyňa však na pojednávaní dňa 24.05.2020 uviedla: "keby sme nevedeli, že ste po nehode, tak chodíte, ako opitá". Takýto prejav na verejnosti (žalobkyňa vyzerala ako opitá) určite má negatívny vplyv na pohľad verejnosti na žalobkyňu, tým aj na jej vážnosť a dôstojnosť. Táto skutočnosť teda zakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže ide o zásah do osobnostných práv žalobkyne v dôsledku dopravnej nehody. Toto tvrdenie žalobkyne žalovaný a ani intervenient nijakým spôsobom nerozporovali, čoho dôsledkom súd na neho hľadí tak, ako by nebolo sporné. Žalobkyňa teda nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vznikol. Súd musel následne určiť výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobkyňou žiadaná výška náhrady nemajetkovej ujmy 750.000 € je samozrejme prehnaná. Z rozhodovacej praxi okresných súdov súd zistil, že súdy pri náhrade nemajetkovej ujmy za stratu blízkej osoby priznávajú náhrady vo výške maximálne do 30.000 €. Zásah do práva žalobkyne, je oproti zásahu do práv osôb, ktorým bola usmrtená blízka osoba, neporovnateľne nižší. Súd navyše nemá preukázaný ani rozsah zásahu do vážnosti a dôstojnosti žalobkyne. Treba prihliadnuť aj na skutočnosť, že žalovaný zásah do práv žalobkyne nevykonal úmyselným konaním. Na druhej strane je zásah do osobnostných práv žalobkyne trvalý a opakovaný. Z tohto dôvodu súd určil výšku náhrady nemajetkovej ujmy na sumu 3.000 €, ktorú považoval za primeranú. Vzhľadom na vyššie uvedené výrokom III. rozsudku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňu titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sumu 3.000 €. Vo zvyšku uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zamietol. Žalobkyňa zároveň nepriznal k priznanej náhrade nemajetkovej ujmy úrok z omeškania a to z dôvodu, že žalovaný sa s náhradou nemajetkovej ujmy nemohol dostať do omeškania, keďže táto výslovné závisí od posúdenia súdu.

13. Súd sa následne zaoberal nárokom žalobkyne na vecnú škodu vo výške 334,66 €. Táto predstavuje náhradu za vyhotovenie znaleckého posudku MUDr. Pamulu. Súd tento nárok žalobkyňu nepriznal a to z dôvodu, že tieto náklady, ktoré jej za vypracovanie znaleckého posudku vznikli neboli nevyhnutné na uplatnenie jej nároku. Ako vyplýva z § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. lekárskeho posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekárskeho posudok. Posudzujúcim lekárom je lekár, ktorý poškodeného liečil naposledy. Lekársky posudok sa vydáva podľa ustanovenia § 7 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. na žiadosť poškodeného a to bezodplatne. V tomto prípade je poškodeným žalobkyňa, ktorá za účelom uplatnenia nároku a získania na to potrebného lekárskeho posudku mala osloviť svojho posudzujúceho lekára. Skutočnosť, že žalobkyňa tak neurobila a dala si vypracovať znalecký posudok u MUDr. Pamulu, nemôže byť na ujmu žalovaného, pretože nejde o výdavky nevyhnutné pre uplatnenie nároku, respektíve žalobkyňa mohla lekárskeho posudok získať bezodplatne. Náklady za vypracovanie znaleckého posudku, by preto mala znášať v celom rozsahu žalobkyňa. Vzhľadom na uvedené súd žalobu výrokom V. v tejto uvedenej časti zamietol.

14. Súd prvej inštancie postupom podľa ust. § 145 CSP, pre späťvzatie žaloby žalobkyňou v časti o zaplatenie bolestného vo výške 18.273,50 € s príslušenstvom za súhlasu strán sporu, konanie zastavil, súčasne aj v časti o zaplatenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 18.491 € s príslušenstvom, ako aj v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 750.000 € s príslušenstvom. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania poukázal na ust. § 255 ods. 1 CSP ako i zásadu úspechu. Žalobkyňa bola úspešná čo do nároku na bolestné vo výške 4.507,50 € (uhradených v priebehu konania), sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 19.284,72 € a nemajetkovú ujmu vo výške 3.000 €. Žalovaný bol úspešný čo do zamietnutého SSU vo výške 18.536,88 €, vecnej škody vo výške 334,66 € a bolestného uhradeného pred podaním žaloby vo výške 13.766 €. Žalobkyňa tak mala úspech čo do zaplatenia 26.792,22 € (45,08%) a žalovaný 32.637,54 € (54,92%). Vzhľadom na pomerne rovnaký čiastočný úspech strán sporu v konaní súd rozhodol výrokom IX. podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal.

15. Proti tomuto rozsudku, výroku I., II., III., IV., VIII., a IX. podala žalobkyňa, prostredníctvom právneho zástupcu, v zákonnej lehote odvolanie. Namietala, že napadnuté výroky sú nesprávne a nezákonné a to z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, keď súd prvej inštancie dospel na základe

vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, keď rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že súd priznal žalobkyni 1122 bodov pri hodnote jedného bodu 17,66 eur, čo predstavuje finančné ohodnotenie na sťaženie spoločenského uplatnenia celkovo 19.814,52,- eur. Intervenient uhradil žalobkyni 18.491,- eur, teda zostáva rozdiel vo výške 1.323,52 eur. Podľa súdu si žalobkyňa údajne uplatnila v záverečnej reči len nárok vo výške 793,72 eur s odôvodnením, že súd je viazaný žalobným návrhom. Žalobkyňa namietala tieto závery súdu prvej inštancie s tým, že nie je zrejmé, na základe čoho dospel súd k takýmto záverom, keď zo záverečnej reči nevyplýva, že si žalobkyňa uplatnila nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia iba vo výške 793,72 eur. Žalobkyňa len poukázala na rozdiel, ktorý intervenient opomenul uhradiť, avšak podľa znaleckého posudku č.3 znalca MUDr. Stanislava Kollára č. 28/2021 zo dňa 31.01.2021. V rámci žalobného návrhu sa žalobkyňa domáhala titulom sťaženia spoločenského uplatnenia zaplata sumy 37.821,60 eur. Výšku tejto náhrady žalobkyňa vyčíslila na základe znaleckého posudku MUDr. Pamulu č. 039/2015, ktorý žalobkyni priznal za sťaženie spoločenského uplatnenia spolu 1530 bodov a to 1500 bodov podľa položky č. 253/ vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy a 30 bodov podľa položky č. 432.a/ jazvy po operáciách, poraneniach do 30 cm², pri hodnote bodu 16,48 eur, čo predstavovala 25.214,40 eur. Následne žalobkyňa túto sumu navýšila o 50%, teda na sumu 37.821,60 eur. Po vykonaní čiastočnej úhrady sťaženia spoločenského uplatnenia intervenient v rozsahu 18.491,- eur tak zostala suma vo výške 19.330,60 eur. Závery súdu o uplatnení sumy 793,72 eur žalobkyňou nie sú správne. Navyiac, uplatnenie takto zníženej sumy CSP podmieňuje procesným úkonom a to späťvzatím žaloby, ktorý však žalobkyňa nevykonala. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil petit záverečnej reči žalobkyne. Zotráva na uplatnenej sume v rozsahu 19.330,60 eur ako i priznaní zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. V dôsledku dopravnej nehody zo dňa 19.05.2013 sa stala žalobkyňa invalidnou na 55% straty schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, utrpela nielen jazvy, ale predovšetkým závažné a početné zranenia hlavy, mozgu a pľúc trvalého charakteru, v dôsledku ktorých je teraz vyradená zo spoločenského a plnohodnotného života, aký žila predtým. Následkom týchto zranení sa musela podrobiť mnohým operáciám a liečebným postupom, ktoré výrazne ovplyvnili jej psychiku. Následkom nehody sa u žalobkyne vyvinula organická porucha osobnosti, ktorá sa prejavuje emočnou labilitou, zníženou pohotovosťou, sťažou adaptáciou. Má stratu novopamäti, čo považuje za vážny zásah do jej súkromia, nové informácie si musí zapisovať, pričom porucha je trvalého charakteru. Následok nehody negatívne ovplyvnil psychiku žalobkyne. MUDr. Pamula vo svojom znaleckom posudku označil organický psychosyndróm, za súbor príznakov prejavujúcich sa zmenami a poruchami nálad, počínajúc od apatie, cez abnormálne prejavy jednania, stav agresie, poruchy pamäte, únavnosť, nesústredenosť. Nie je možné sa stotožniť s tvrdeniami súdu, že žalobkyňa svoje iné zdravotné problémy nepreukázala predložením zdravotnej dokumentácie. V tomto smere žalobkyňa poukazuje na znalecký posudok znalca MUDr. Pamulu a jeho závery, keď znalec uviedol, že u žalobkyne došlo k obmedzeniu hlavne psychickej aktivity, fyzickej aktivity, manuálnej práce a činnosti vykonávanej pravou hornou končatinou, resp. obojručne, obmedzenia pre zranenia panvy počas liečenia i v pohybe a chôdzi. Súčasnú prácu vykonáva žalobkyňa pre jej charakter, i napriek tomu je odkázaná na pomoc iných. Pred úrazom bola žalobkyňa úspešnou podnikateľkou s vybudovaným početným okruhom stálych klientov, vystupovala v televízii, bola verejne známou osobou, organizovala rôzne spoločenské podujatia, prednášky, ktoré skutočnosť vo svojich výpovediach potvrdili i svedkyňa S. Y., J. Q., F. X.. Žalobkyňa pred úrazom dosahovala mimoriadne výsledky v rôznych oblastiach, dosahovala vysokú úroveň uplatnenia v spoločnosti. Preto boli splnené predpoklady na zvýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z.. Súd prvej inštancie správne posúdil, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením, avšak nesprávne určil deň začiatku omeškania. Výška omeškania plnenia mala byť určená dňom podania žaloby, t.j. dňom 29.04.2015. Súd opomenul zohľadniť aj čiastočnú úhradu intervenienta a zohľadniť tak nezaplatené úroky z omeškania z pôvodne žalovanej istiny za obdobie od 29.04.2015 do dňa úhrady 26.04.2021 ako aj úroky z omeškania zo sumy 19.330,60 eur za obdobie od 27.04.2021 do zaplata, vo výške 5,05% ročne. V časti priznanej sumy za nemajetkovú ujmu je výška nemajetkovej ujmy nedostatočná vzhľadom na intenzitu zásahu do rodinného a súkromného života žalobkyne, vrátane jej zásahu do dôstojnosti a vážnosti. Opätovne poukázala na závery znaleckého dokazovania znalcom MUDr. Pamulom. Žalobkyňa bola po náraze do jej motocykla motorovým vozidlom žalovaného katapultovaná zo sedadla a dopadla voľným pádom na tvrdú asfaltovú cestu, dostala sa do stavu po závažnej kraniotrome s predĺženou kómou. V súvislosti s dopravnou nehodou utrpela nezvratné následky poškodenia zdravia, duševné útrapy, úzkosť, strach. Rovnako svedkovia potvrdili zásah do súkromného života žalobkyne, zásah do jej dôstojnosti aj vážnosti. U žalobkyni v dôsledku dopravnej

nehody došlo k výraznému zníženiu dôstojnosti, vážnosti, zásahu do jej súkromného a rodinného života, čo sa prejavilo pocitmi úzkosti, smútku a depresiami zo zmeny kvality jej súkromného života, na základe čoho žalobkyňa jednoznačne spĺňa predpoklady pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobkyňa nesúhlasila s odôvodnením súdu prvej inštancie v časti posúdenia nároku na náhradu trov konania, keď v danom prípade išlo o konanie, kde výška plnenia plne závisela od úvahy súdu alebo znaleckého dokazovania, čo zakladá dôvod súdu na priznanie náhrady trov konania žalobkyni v plnej výške. Poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS 56/2017 zo dňa 8.2.2017, rozsudok Krajského súdu Trnava zo dňa 13.12.2017, sp. zn. 10Co/191/2017, uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 21.6.2017, sp. zn. 14Co/100/2017. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, vzhľadom na čiastočný úspech žalobkyne, kde výška plnenia plne závisela od posúdenia súdu a znaleckého dokazovania, preto mal súd priznať žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom došlo k porušeniu princípu právnej istoty (nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III.ÚS 289/2017 zo dňa 21.11.2017). V zmysle ust. § 388 CSP žiadala, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 29.6.2021, sp. zn. 6C/221/2015-699 v časti výroku I. a II. tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 19.330,60 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 37.821,60 eur od 29.4.2015 do 26.4.2021 a úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 19.330,60 eur od 27.4.2021 do zaplattenia. V časti výroku III., IV. a VIII. žiadala, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 29.6.2021, sp. zn. 6C/221/2015-699 tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 750.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 750.000,- eur od 27.04.2021 do zaplattenia, a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V časti výroku IX. žiadala zmeniť rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 29.6.2021, sp. zn. 6C/221/2015-699 tak, že žalobkyňa má právo na náhradu trov konania vo výške 100%.

16. Proti tomuto rozsudku, výroku IX., v časti náhrady trov konania, podal žalovaný, prostredníctvom právneho zástupcu, v zákonnej lehote odvolanie. Namietal, že rozsudok súdu prvej inštancie je v tejto časti čiastočne nepreskúmateľný a nesprávny, keďže sa súd riadil nesprávnym právnym názorom. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že sa pri rozhodovaní o trovách konania riadil zásadou úspechu v spore, pričom vzhľadom na pomerne rovnaký čiastočný úspech strán v spore, keď žalobkyňa mala úspech čo do zaplattenia 26 792,22 € (45,08%) a žalovaný čo do zaplattenia 32 637,54 € (54,92%) rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal. Pokiaľ súd vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že žalobkyňa bola úspešná v 45,08% a žalovaný v 54,92%, mal žalovanému priznať proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 40,92%. Z odôvodnenia rozsudku súdu vo vzťahu k výroku IX. je zrejmé, že ohľadne uplatnenia nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu zásahu do osobnostných práv považoval žalobkyňu za plne úspešnú a to aj napriek tomu, že jej z tohto titulu priznal nárok na zaplattenie iba 3 000 € a čo do zvyšku, teda vo výške 747 000 € žalobu v tejto časti zamietol a navyiac, vo vzťahu k ďalším 750 000 € uplatneným v žalobe z rovnakého titulu, vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby, konanie zastavil. CSP na rozdiel od OSP neobsahuje ustanovenie o tom, ako do rozhodnutia o trovách konania premietnuť úspech v spore v prípadoch, kedy rozhodnutie o uplatnenom nároku závisí od záverov znaleckého dokazovania, alebo od úvahy súdu. V rozhodovacej praxi súdov (vrátane Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR) sa ustálilo, že v takýchto prípadoch naďalej prichádza do úvahy priznávanie trov žalobcovi v plnej výške, aj keď bol okrem základu nároku úspešný iba v časti, pokiaľ ide o jeho výšku. Výpočet trov konania by sa v takomto prípade mal odvíjať od priznanej a nie od uplatnenej sumy, najmä keď je uplatnená suma výrazne vyššia ako suma, priznaná na základe výsledkov znaleckého dokazovania, alebo na základe úvahy súdu. Poukázal na nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. ÚS 652/2018. Ak bola žalobkyňa v spore zastúpená právnym zástupcom, u ktorého možno predpokladať znalosť bežnej judikatúry v obdobných veciach a tento aj napriek tomu (tak ako v tomto prípade), že bol súdom opakovane upozornený na zjavnú premrštenosť uplatnenej výšky nároku, naďalej uplatňuje nárok vo výške, ktorá extrémnym spôsobom prevyšuje výšku nárokov priznávaných súdmi v porovnateľných veciach, mal by súd rozhodnúť o priznaní trov konania aj vo vzťahu k tomuto typu nárokov podľa zásady pomeru úspechu v spore. Pokiaľ sa vedome neadekvátny postup právnych zástupcov pri uplatňovaní takéhoto typu nárokov klienta premietne do rozhodovania súdu o trovách konania iba v tom, že náhrada trov bude žalobcovi priznaná iba z tarifnej hodnoty zodpovedajúcej výške nároku priznanej súdom, nič to nezmení, že väčšina právnych zástupcov si s klientom dohodne v takýchto prípadoch podielovú odmenu. V danom prípade bola žalobkyni priznaná náhrada iba vo výške 0,4% sumy uplatňovanej žalobou, je dôvod na to, aby súd pri rozhodovaní o trovách konania, aj pokiaľ ide o ich vzťah k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, uplatnil zásadu úspechu v spore v zmysle § 255

ods.1 CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6C/221/2015-699 do dňa 29.6.2021 vo vzťahu k odvolaním napadnutému výroku pod IX., podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalovanému prizná proti žalobkyni nárok na náhradu trov prvostupňového konania v rozsahu 93,36%. Zároveň si uplatnil proti žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

17. Intervenient vo vyjadrení zo dňa 20.9.2021, k odvolaniu žalovaného uviedol, že pomer úspechu a neúspechu nebol v danom prípade porovnateľný. Žalobkyňa svojím konaním zapríčinila, že bolo vopred zrejmé, že jej žalobný návrh bude v prevažnej miere zamietnutý. Žalobkyňa zotráva pri nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia na pôvodne uplatnenej sume i napriek znaleckému posudku MUDr. Kollára, ktorý túto znížil z 1500 bodov na 1092 bodov. Preto nie je zrejmé, z akého dôvodu žalobkyňa stále odvíja nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia z psychických následkov v hodnotení 1500 bodov, keď sama produkovala dôkaz o tom, že to tak nie je. Rovnako si žalobkyňa nesprávne uplatňuje úroky z omeškania, keď okolnosti predsúdneho správania žalobkyne neumožňovali žalovanému vysporiadať jej nároky a žalovala nároky, ktoré sú závislé od znaleckého posudku. Do pomeru úspechu resp. neúspechu sa má započítať aj vyčíslený zamietnutý, resp. späťvzatý úrok z omeškania. Žalobkyňa zotráva na nezmyselne vyčíslenej sume nemajetkovej ujmy, ktorá je uplatňovaná duplicitne a preto pri rozhodovaní o trovách konania zo zjavne neprimeraných súd má za následok zodpovednosť za zrejmy neúspech v prevažnej časti a teda povinnosti zaplatiť trovy konania (nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 652/2018). V sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorých výsledok závisí od úvahy súdu, je potrebné prihliadať na výsledok sporu čo do výšky. S odvolaním žalovaného sa plne stotožňuje. Navrhol, aby súd zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania podľa vyčísleného úspechu jednotlivých strán v konaní.

18. Žalobkyňa v písomne podanom vyjadrení k vyjadreniu intervenienta uviedla, že posúdenie spôsobu určenia náhrady trov konania predložené žalovaným je nesprávne a s prihliadnutím na skutočnosť, že v danom prípade išlo o konanie, kde výška plnenia, ktorého sa žalobkyňa domáhala, plne závisela od úvahy súdu a znaleckého dokazovania. V tejto otázke je súdna prax ustálená, ktorá je pravidelne interpretovaná v rozhodnutiach všeobecných súdov všetkých inštancií. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.12.2017, sp. zn. 10Co/191/2017. Súdna prax tak v danom prípade prioritizuje úspech v základe uplatneného nároku pri rozhodovaní o trovách konania pred výškou uplatneného nároku. Uvedené závery vyplývajú aj z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.6.2017, sp. zn. 14Co/100/2017. Potreba priznania plnej náhrady trov konania žalobcom potvrdzuje aj dôvodová správa k Civilnému sporovému poriadku, ktorá v tejto súvislosti uvádza, cit.: „môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti - určenie, že bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania a povinnosť žalovaného sa ospravedlniť priznané boli, avšak náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nebola priznaná v požadovanej výške.“ Uvedené stanovisko podporuje aj názor Ústavného súdu SR v jeho uznesení zo dňa 8.2.2017, sp. zn. I. ÚS/56/2017, v ktorom explicitne konštatoval: „Civilný sporový poriadok už nemá ustanovenie obdobné úprave obsiahnutej § 142 ods. 3 OSP, ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k úprave obsiahnutej v § 142 ods. 2 OSP. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 M Cdo 14/2009, že pre rozhodovanie o trovách konania nebolo v tomto prípade určujúce, akú výšku tejto náhrady navrhovateľ požadoval, a akú výšku mu priznal súd; rozhodujúce bolo, že výška náhrady závisela od úvahy súdu. V tomto smere Najvyšší súd SR odkazuje, že k rovnakým aplikačným a interpretačným záverom dospel aj v ďalších rozhodnutiach (viď napríklad rozhodnutia vydané v konaniach sp. zn. 1 M Cdo 4/2007, 2 M Cdo 3/2006, 3 M Cdo 9/2007, 5 M Cdo 2/2009). Skutočnosť, že preexponovanie uplatnenej výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nemá vplyv na priznanie plnej náhrady trov konania žalobcovi vyplýva aj z rozhodnutia Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 4C/14/2009 zo dňa 05.03.2014, v ktorom žalobkyňa bola úspešná v časti 20 000,- EUR, pričom jej žaloba smerovala k úhrade na pohľad premrštenej peňažnej náhrady vo výške 497 908,78 EUR. Napriek uvedenému jej súd priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, z dôvodu jej čiastočného úspechu v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy. Z hľadiska rozhodovania o trovách konania nemôže byť smerodajná výška, akú žalobca požaduje priznať. S prihliadnutím na vyššie uvedené je nutné konštatovať, že vzhľadom na čiastočný úspech žalobkyne v konaní pred súdom prvej inštancie, kde výška plnenia plne závisela od posúdenia súdu a znaleckého dokazovania, bolo potrebné priznať žalobkyni nárok na náhradu trov tohto konania v rozsahu 100%. Odlišné posúdenie náhrady trov konania v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy má za následok porušenie princípu právnej istoty a princípu legitímnych očakávaní. V tomto kontexte poukázala na nález

Ústavného súdu SR zo dňa 21.11.2017, sp. zn. III. ÚS 289/2017. Nepriznaním plnej náhrady trov konania za predostretých podmienok ukracuje súd prvej inštancie žalobkyňu na jej zákonom chránených právach. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť podľa ust. § 388 CSP v zmysle návrhu v podanom odvolaní.

19. Intervenient vo vyjadrení zo dňa 8.10.2021, k odvolaniu žalobkyne uviedol, že odvolanie žalobkyne je v celom rozsahu nedôvodné. Z podaného odvolania nie je zrejmé, z akých dôvodov napáda aj výroky I., III. a VIII., ktoré čiastočne zaväzujú žalovaného na zaplatenie. Rovnako nie je zrejmé, z akého dôvodu napáda výrok VIII. o zastavení konania. Pri úrokoch z omeškania pri nemajetkovej ujme žiada úrok 5,05% od 27.04.2021, ktorý však bol právoplatne zamietnutý. V časti sťaženia spoločenského uplatnenia bola žalobkyňi priznaná 793,72 eur nad rámec, nesprávne. Žalobkyňa si v priebehu celého konania uplatnila za 1 bod hodnotu 16,48 eur, preto nie je daný dôvod na úhradu sumy, ktorá nie je predmetom konania, keď žalobkyňa neupravila žalobu. Až v záverečnej reči žalobkyne došlo k uplatneniu hodnoty za 1 bod 17,66 eur, pričom k rozšíreniu žalovanej sumy nedošlo. Žalobným návrhom je požadovaná náhrada 16,48 eur za 1 bod pre všetky nároky, nie je možné túto hranicu tvorenú žalobou súdom prekročiť. Žalobkyňa ponechala v konaní nesprávne uplatnené sťaženie spoločenského uplatnenia podľa MUDr. Pamulu. Súd prvej inštancie odňal žalovanému a intervenientovi možnosť konať pred súdom, keď priznal žalobkyňi hodnotu bodu, ktorú iba spomenula v písomnej záverečnej reči, ktorá bola doručená až po vyhlásení rozsudku, preto nebolo možné sa k úvahám žalobkyne vyjadriť. I napriek tomu, keby si žalobkyňa svoj nárok uplatnila, bola by vznesená námietka premlčania. Nie je tiež zrejmé, z akého dôvodu žalobkyňa trvá na zvyšku sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 408 bodov, keď žalobkyňou iniciované a doložené znalecké posúdenie preukázalo, že v časti bodov 408 nie je žalobný návrh dôvodný. V dôsledku psychiatrických porúch bola žalobkyňa invalidná pred nehodou od roku 1999 v rozsahu 50%, pričom zhoršenie po nehode bolo nepatrné. Zranenie pľúc trvalého charakteru ako i opakované operačné zákroky v konaní preukázané neboli. Žalobkyňou uplatnené mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia poukazom na poruchu trvalého charakteru nie je možné odôvodňovať mimoriadnym zvýšením sťaženia spoločenského uplatnenia, ale pri priznaní základného sťaženia spoločenského uplatnenia. Nie je možné prihliadať na závery znalca MUDr. Pamulu pri popise organického psychosyndrómu, ale v zmysle záverov znalca MUDr. Kollára, ktorý zdravotný stav žalobkyne z psychiatrickej stránky ustálil v máji 2016. Nedôvodná je obrana žalobkyne poukazom na histriónsku poruchu osobnosti, ktorá je vrodená. Žalobkyňou tvrdené somatické trvalé problémy neboli potvrdené žiadnym lekárskeym posudkom. Žalobkyňa vykonávala pochybné poradenstvo, ktoré nie je možné prevádzkovať dlhodobo s veľkým záujmom klientov a je zrejmý postupný pokles popularity. Žalobkyňa svoje schopnosti nestratila, môže ich naďalej používať. Vystupovanie v TV Živa nie je možné považovať za okolnosť, ktorá by sa mohla považovať za spôsobilú priznávať mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Nárok bol podaný v rozpore s § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z., keď žalobkyňa nepodala návrh na uzatvorenie dohody poisťovateľovi. Ide o otázku právnu, nie medicínsku. U žalobkyne neboli nehodou znemožnené žiadne aktivity, i keď došlo k istým miernym obmedzeniam, ktoré sú však pokryté základným bodovým ohodnotením sťaženia spoločenského uplatnenia a jeho zvýšením lekárom o 20%. Žalobkyňa má dieťa, dokáže vykonávať tú istú prácu ako pred nehodou a v zmysle zistení znalkyne MUDr. Ohrablovej dokáže túto prácu naďalej vykonávať na vysokej úrovni. Nie je daný dôvod na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, nakoľko žalobkyňa si nárok uplatnila v rozpore s § 6 ods. 3 z. č. 437/2004 Z. z., bola liečená na psychické problémy dávno pred nehodou a od roku 1999 je invalidnou a to v rozsahu 50% a po nehode čiastočne invalidná v rozsahu 55%. U žalobkyne nie sú známe žiadne mimoriadne aktivity, pred nehodou mala rodinu a dieťa, prácu vykonáva tú istú ako pred úrazom, v čase 4 mesiace po nehode mala žalobkyňa stretnutia a zabávala sa, jej pracovné schopnosti neboli stratené ani obmedzené, žalobkyňa má výbornú pamäť, je dobre zorientovaná a počas pohovoru so znalkyňou neboli evidentné problémy s pamäťou. Žalobkyňa nemá nárok ani na úroky z omeškania, nakoľko v priebehu konania boli vyhotovené 3 znalecké posudky z odboru psychiatria a až po ich vyhotovení bolo preukázané, v akom rozsahu má žalobkyňa psychické následky. Žalobkyňa sa nedôvodne domáha úrokov z omeškania odo dňa podania žaloby, keď žalobkyňou predložený znalecký posudok MUDr. Pamulu - traumatológa, zo dňa 8.4.2015, ktorý hodnotil aj psychické problémy žalobkyne, pričom nebol ani ustálený zdravotný stav žalobkyne. Omeškание žalovaného nemohlo nastať skôr ako vyhotovením znaleckého posudku MUDr. Kollára doručeným v apríli 2021, na základe ktorého bolo v apríli aj obratom poskytnuté plnenie. Rovnako bolo preukázané, že si žalobkyňa nesprávne uplatňovala sumu 25.214,40 eur, nakoľko dokazovaním bolo preukázané, že sťaženia spoločenského uplatnenia súvisí s dopravnou nehodou, ale v rozsahu 18.491 eur, t.j. 1122 bodov. Nie je možné požadovať od žalovaného, aby výšku

plnenia vedel od podania žaloby, pokiaľ ju nevedela ani žalobkyňa a náročným znaleckým dokazovaním bola ustálená až v apríli 2021. Pri nemajetkovej ujme je zrejmé, že táto závisí od úvahy súdu a žalovaný rovnako nemá možnosť plnenia skôr ako súd svoju úvahu uvedie v súdnom rozhodnutí. V časti priznania nemajetkovej ujmy vychádzal súd z tvrdení žalobkyne, že jej niekto mal údajne povedať, že keby nevedeli, že mala nehodu, tak povedia, že chodí ako opitá. V tomto smere je nárok žalobkyne nedôvodný a duplicitný. Žalobkyňa ani svedeckými výpoveďami nepreukázala priznanie nemajetkovej ujmy. Pokiaľ žalobkyňa v súvislosti s uplatneným nárokom poukazuje na pokles klientely, je potrebné uviesť, že nie je preukázaná súvislosť medzi poklesom klientely a dopravnou nehodou, pričom pokles klientely si mala žalobkyňa uplatniť ušlým ziskom. Neprijateľnosť kombinácie nemajetkovej ujmy a SSU je vyjadrená v judikatúre Ústavného súdu Slovenskej republiky (I.ÚS 426/2014 z dňa 13.8.2014), keď žijúca osoba má odškodniteľnú nemajetkovú ujmu v rámci § 444 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa nepreukázala uvádzané dôvody na priznanie nemajetkovej ujmy, keď ňou uvádzané dôvody sú jednoznačne pokryté položkou č. 253 - vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy v rozsahu priznaných 1092 bodov. Žalobkyňa si uplatňuje sťaženia spoločenského uplatnenia a nemajetkovú ujmu podľa § 11 Občianskeho zákonníka z rovnakých dôvodov, pričom znalec všetky dôvody uplatnenia nemajetkovej ujmy už zohľadnil pri bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovaná výška nemajetkovej ujmy je neprímeraná. Pre porovnanie uviedol, že výška nemajetkovej ujmy priznávanej rodičom po usmrtených deťoch je prevažne vo výške 10.000-15.000,- eur, pričom ujmy žalobkyne sú absolútne neporovnateľné. Nemajetková ujma žalobkyne za bolestné a sťaženia spoločenského uplatnenia bola žalobkyni uhradená vo výške 37.558,22 eur. Náhrada nemajetkovej ujmy je neprímeraná. Žalobkyňa si nesprávne uplatňuje aj úroky z omeškania, keď okolnosti predsúdneho správania žalobkyne neumožňovali žalovanému vysporiadanie jej nárokov a žaluje nároky, ktoré sú závislé od znaleckého posúdenia, resp. od úvahy súdu. Do pomeru úspechu a neúspechu sa má započítať aj vyčíslený zamietnutý úrok z omeškania. V časti náhrady trov konania poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS 652/2018, keď za určitých okolností je potrebné v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorých výsledok závisí od úvahy súdu, prihliadať na výsledok sporu čo do výšky. Žalobkyňa bola v spore úspešná v sume 30.000,- eur, pričom zamietnuté alebo ňou zavinené zastavenia konania boli v celkovej sume viac ako 1.700.000,- eur, pokiaľ do pomeru úspechu a neúspechu počítame aj vyčíslený a uplatnený úrok z omeškania. Namietal plnú náhradu trov žalobkyni odkazom na rozhodnutie ÚS III.ÚS 474/2018 zo dňa 26.5.2020, keď je ústavne konformný postup podľa § 255 CSP a rozhodnutie podľa pomeru úspechu či neúspechu jednotlivých strán v konaní, aj keď rozhodnutie záviselo od znaleckého posudku či úvahy súdu. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť s výnimkou rozhodnutia o náhrade trov konania a žalobkyňu zaviazat' na náhradu trov konania žalovanému a intervenientovi podľa vyčísleného pomeru úspechu v konaní.

20. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že odkazuje na svoje vyjadrenie zo dňa 20.5.2021. Pri uplatnení náhrady škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia vychádzala žalobkyňa zo znaleckého posudku MUDr. Mariána Pamulu č. 039/15 zo dňa 8.4.2015, či už vo vzťahu k počtu, v ktorom znalec stanovil hodnotu sťaženia počtom bodov 1530 a vo finančnom vyjadrení sumou 25.214,40 eur. Napriek zmenám dôkaznej situácie na základe ďalšieho znaleckého dokazovania, či už vo vzťahu k počtu priradených bodov alebo k hodnote bodu z dôvodu posunu času ustálenia zdravotného stavu, žalobkyňa počas celého súdneho konania zotrvala na takto vyčíslenom nároku bez akejkoľvek zmeny žaloby reflektujúcej na zmeny skutkových okolností. Súd priznal sumu 793,72 eur žalobkyni nad rámec ňou uplatneného nároku a preto je jeho rozhodnutie o nepriznaní rozdielu medzi sumami 1.323,50 eur a 793,92 eur, hoci čiastočne z iných dôvodov, správne. Akýkoľvek ďalší nárok na náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyni nevznikol, uznaná invalidnou bola z úplne iných dôvodov dávno pred dopravnou nehodou, pričom znalec MUDr. Kollár navýšil bodové ohodnotenie o 20%. I keď žalovaný nenapadol odvolaním priznaný nárok žalobkyni vo výške 3.000,- eur titulom nemajetkovej ujmy, je toho názoru, že predmetný nárok žalobkyni nevznikol, nakoľko i ďalšia uplatnená suma 747.000,- eur je odtrhnutá od reality. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania treba vziať do úvahy, že v časti náhrady škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia rozdiel medzi žalovanou a prisúdenou sumou nesúvisí priamo s výsledkami znaleckého dokazovania, ale s rozhodnutím žalobkyne uplatniť nárok nad rámec záverov znaleckých posudkov. V časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bola žalobkyňa právne zastúpená, preto nie je možné brať do úvahy neznalosť rozhodovacej činnosti súdov vo vzťahu k výške takýchto nárokov uplatnených v obdobných veciach. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalobkyne vo vzťahu k napadnutým výrokom pod bodom I.-IV., a pod bodom VIII. ako vecne správny potvrdil a vo vzťahu k výroku IX. zmenil v súlade s odvolacím petitom uvedeným v odvolaní.

21. Intervenient vo vyjadrení zo dňa 2.11.2021 uviedol, že žalobkyňa nedôvodne argumentuje judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (1 M Cdo/4/2007, 2 M Cdo/3/2006, 3 M Cdo/9/2007 a 5 M Cdo/2/2009) ako aj judikatúrou Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 4C/14/2009, keď predmetné rozhodnutia boli vynesené v čase účinnosti OSP, preto nie je zrejmé, z akého dôvodu žalobkyňa poukazuje na judikatúru z uvedeného obdobia, keď nastolený problém ohľadne trov konania neexistoval. Poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 652/2018, z ktorého vyplýva, že v sporoch o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorých výsledok závisí od úvahy súdu, je potrebné prihliadať na výsledok sporu čo do výšky. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí III. ÚS 474/2018 zo dňa 26.5.2020 uviedol, že je plne ústavne konformný postup podľa § 255 CSP a rozhodnutie podľa pomeru úspechu či neúspechu jednotlivých strán v konaní, aj keď rozhodnutie záviselo od znaleckého posudku či úvahy súdu. I keď sú konformné obidva prístupy, bude na všeobecnom súde, ktorý postup zvolí. Žalobkyňou však boli žalované aj sumy sťaženia spoločenského uplatnenia aj potom, čo sama doložila znalecký posudok o ich nedôvodnosti. Rovnako pri nemajetkovej ujme boli žalovaného nároky v úplne nezmyselnej výške, ktoré neodôvodňujú postup podľa v minulosti platnej normy § 142 ods. 3 OSP.

22. Žalobkyňa vo vyjadrení zo dňa 19.11.2021 uviedla, že pokiaľ žalovaný resp. intervenient nesúhlasili s nárokom na sťaženie spoločenského uplatnenia priznaným žalobkyne v súdom priznanej výške, mali priestor svoje námietky zohľadniť v odvolaní proti napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré si však ako sami zhodne uvádzajú, neuplatnili, z čoho možno vyvodiť, že s priznanou výškou náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súhlasili. Z uvedeného dôvodu preto akékoľvek námietky smerujúce k priznanej výške náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia považuje za irelevantné, pričom uvedená obrana spočíva v aplikácii nových prostriedkov procesnej obrany, na ktorú v odvolacom konaní nemožno prihliadať s prihliadnutím na § 366 CSP. Práve znalecký posudok MUDr. Kollára presvedčil žalovaného resp. intervenienta k poskytnutiu čiastočného plnenia z titulu náhrady na sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý ako jediný znalecký posudok protistrana nespochybňovala. Zotrvala na svojej argumentácii vo vzťahu k priznaniu zvyšnej sumy sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobkyni vznikol aj nárok na mimoriadne zvýšenie základnej náhrady sťaženie spoločenského uplatnenia a to z dôvodu, že práve v dôsledku dopravnej nehody zo dňa 19.05.2013 sa stala žalobkyňa invalidnou na 55% straty schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, pričom následkom dopravnej nehody žalobkyňa utrpela nielen jazvy, ale aj závažné a početné zranenia hlavy, mozgu a pľúc trvalého charakteru, ktoré si sama nezavinila. U žalobkyni sa následkom zranení vyvinula organická porucha osobnosti obmedzujúca žalobkyňu v jej každodennom živote, pričom intenzita tejto poruchy je trvalého charakteru. Nemožno súhlasiť s tvrdeniami intervenienta o tom, že prehnané správanie žalobkyne jej bolo diagnostikované ako vrodené. Takýto záver nevyplýva ani z obsahu znaleckého posudku MUDr. Ohráblovej. Rovnako nie je možné súhlasiť s tvrdením intervenienta o tom, že abnormálne prejavy správania sa boli u žalobkyni vrodené, keďže aj z obsahu znaleckých posudkov nesporne vyplynulo, že okrem poruchy novopamäte sa u žalobkyni po dopravnej nehode s odstupom času prejavili aj výrazne poruchy emočnej lability až v chorobnom stave. Je však nesporné, že voľba iného typu povolania je v dôsledku poruchy novopamäte u žalobkyni celkom zmarená, kedy jej predpoklady na plnohodnotné uplatnenie sa v spoločnosti tak ako pred úrazom sú celkom vylúčené. U žalobkyne sú splnené predpoklady na zvýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 Zákona č. 437/2004 Z.z., na ktoré by mal súd prihliadať. Nie je možné sa stotožniť s tvrdením intervenienta vo vzťahu k úrokom z omeškania, keď s poukazom na znalecký posudok Dr. Pamulu, predložený spolu so žalobou, obsahoval bodové ohodnotenie vrátane finančného ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, teda žalovaný, resp. intervenient mali o výške plnenia vedomosť už dňom podania žaloby, tzn. dňa 29.04.2015. V súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 750 000,- eur, žalobkyňa v odvolacom návrhu z dôvodu chyby v písaní nesprávne uviedla dátum (27.04.2021), od ktorého si uplatňuje úroky z omeškania s úhradou nemajetkovej ujmy v rozsahu 750 000,- eur, keďže tento nárok požaduje zaplatiť už od dňa podania žaloby na súd, tzn. odo dňa 29.04.2015. Zotrvala na svojich vyjadreniach aj vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7 Cdo 65/2013 z 28.05.2014, nález Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 424/2012 zo 06.11.2014, nález Ústavného súdu SR zo dna 06.11.2014, sp. zn. II. ÚS 424/2012-69, ako aj na českú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu ČR s prihliadnutím na rozsudok sp. zn. 30 Cdo 154/2007 zo dňa 28.06.2007 a svedecké výpovede. V závere uzavrela, že vzhľadom na čiastočný úspech žalobkyne v konaní pred súdom prvej inštancie, kde výška plnenia plne závisela od posúdenia súdu a znaleckého dokazovania, bolo potrebné priznať žalobkyni nárok na náhradu trov tohto konania v rozsahu 100%. Žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. zmenil tak, že žalovanému

uloží povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 19 330,60 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 37 821,60 eur od 29.04.2015 do 26.04.2021 a úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 19 330,60 eur od 27.04.2021 do zaplataenia, vo výroku III., IV. a VIII. uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 750.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 750.000,- eur od 29.04.2015 do zaplataenia, vo výroku IX. zmení tak, že žalobkyňa má právo na náhradu trov konania vo výške 100%. Súčasne si uplatnila právo na náhradu trov odvolacieho konania.

23. Intervenient v písomne podanom vyjadrení zo dňa 10.12.2021 uviedol, že žalobkyňa vo vyjadrení zo dňa 18.11.2021 uviedla neprijateľné tvrdenia, keď tvrdí, že hodnota jedného bodu vo výške 17,66 eur nebola v konaní sporná. Hodnota bodu nebola sporná počas celého konania pred súdom prvej inštancie, nakoľko žalobkyňa si uplatnila hodnotu bodu vo výške 16,48 eur. MUDr. Kollár v roku 2021 uviedol, že zdravotný stav žalobkyne bol ustálený v roku 2016, to však neznamená, že hodnota 1 bodu za rok 2016 sa automaticky stala predmetom konania. Pokiaľ si žalobkyňa chcela uplatniť hodnotu bodu za rok 2016, t.j. 17,66 eur, mala po zistení výsledku znaleckého dokazovania MUDr. Kollárom upraviť svoj žalobný návrh. Žalobkyňa svoj žalobný návrh neupravila, uplatnila si hodnotu bodu 16,48 eur, preto nebola táto hodnota sporná. Pokiaľ žalobkyňa žiadala 1530 bodov x 16,48 eur, ale znaleckým dokazovaním bolo ustálené, že má nárok iba na 1122 bodov, tak bez zmeny žaloby bolo možné pristúpiť iba k úhrade 1122 bodov x 16,48 eur, nakoľko žalobkyňa si vyššiu hodnotu bodu neuplatnila. Namietal tvrdenie žalobkyne, že histriónska porucha je získaná v dôsledku nehody, nakoľko ide o povahovú, vrodenú črtu. Emočnú labilitu nie je možné spájať s osobnostnými črtami ako je histriónska povaha, teatrálnosť, egocentrizmus. MUDr. Pamula nie je psychiater a organický psychosyndróm je stav po otrase mozgu, ktorý trvá krátko a po pár mesiacoch od úrazu odznieva. Poukazovanie na stav, ktorý odznel ešte v roku 2013, je nedôvodné. Súd prvej inštancie zamietol úrok z omeškania uplatnený žalobkyňou od 29.4.2015 do 26.4.2021 a v tejto časti je rozhodnutie právoplatné, pričom žalobkyňa v podanom odvolaní trvá na priznaní úroku z omeškania od 27.4.2021. Žalobkyňa mohla upraviť rozsah podaného odvolania iba v rámci lehoty na podanie odvolania a nie po jej uplynutí. Pokiaľ si žalobkyňa uplatňuje popri sebe nemajetkovú ujmu a sťaženie spoločenského uplatnenia za trvalé psychické následky, nemôže oba tieto nároky zdôvodňovať totožne. A navyše, žalobkyňa v rámci podaného odvolania, vykonáva vysvetlenie a dopĺňa dôvody uplatneného nároku nemajetkovej ujmy, čo je však v rozpore s § 366 CSP. Žalobkyňa nemajetkovú ujmu nezdôvodnila tak, aby ju jednoznačne rozlíšila od psychických následkov. Uvedenú problematiku rozviedol Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí I.ÚS 426/2014 zo dňa 13.8.2014. V časti trov konania zotrval na svojej argumentácii, keď žalobkyňa je povinná zaplatiť náhradu trov konania žalovanému a intervenientovi podľa vyčísleného pomeru úspechu v konaní.

24. Žalobkyňa vo vyjadrení zo dňa 13.12.2021 uviedla, že súčasná právna úprava Civilného sporového poriadku neobsahuje identické gramatické znenie § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pričom sa aj naďalej aplikuje aj za účinnosti Civilného sporového poriadku, a to prostredníctvom interpretácie všeobecného § 255 Civilného sporového poriadku. Opätovne poukázala na dôvodovú správu k Civilnému sporovému poriadku. Pokiaľ intervenient poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV ÚS 652/2018, prostredníctvom ktorého Ústavný súd SR prihladol v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch na výsledok sporu čo do výšky, ktorú uprednostnil pred posudzovaním úspechu čo do základu uplatneného nároku, je potrebné zdôrazniť, že Ústavný súd SR v prezentovanom náleze nevylúčil postup prezentovaný žalobkyňou podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Je nesprávne a v rozpore s princípom spravodlivosti zaťažiť žalobkyňu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku, ktorý závisí od úvahy súdu či znaleckého posudku. Ani v porovnateľných skutkových veciach nedochádza k presne identickému vyčísleniu nárokov súdmi, čo je opodstatnené tým, že súdy nie sú viazané žiadnymi tabuľkovými údajmi ohľadne výšky takýchto nárokov. Vzhľadom na čiastočný úspech žalobkyne v konaní pred súdom prvej inštancie, kde výška plnenia plne závisela od posúdenia súdu a znaleckého dokazovania, bolo potrebné priznať žalobkyni nárok na náhradu trov tohto konania v plnom rozsahu. Žalobkyňa žiadala o priznanie úrokov z omeškania z titulu nároku na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorej výšku odôvodňovala s poukazom na znalecký posudok Dr. Pamulu. V danom prípade išlo o relevantný doklad, z ktorého výška sťaženia spoločenského uplatnenia bola zrejmá, o ktorej mohol žalovaný nadobudnúť vedomosť už dňom podania žaloby tzn. dňa 29.04.2015.

25. Intervenient vo vyjadrení zo dňa 21.12.2021 uviedol, že vyjadrenie žalobkyne opätovne podsúva tvrdenia a závery, ktoré nemajú oporu ani v realite a ani v objektivite. Poukázal na svoje vyjadrenie zo

dňa 04.10.2021. Pokiaľ ide o nové tvrdenia žalobkyne uvedené vo vyjadrení z 18.11.2021, považuje za neprijateľné vyjadrenie žalobkyne, kde tvrdí, že hodnota jedného bodu vo výške 17,66 € (za rok 2016) nebola v konaní pred prvostupňovým súdom medzi stranami sporná a že námietky k hodnote bodu sú vlastne novou obranou žalovaného a intervenienta, na ktorú v odvolacom konaní nemožno prihliadať. Takúto argumentácia je neprijateľná, nakoľko hodnota bodu sporná skutočne počas celého prvostupňového konania nebola, ale jedine z toho dôvodu, že bola uplatnená iba vo výške 16,48 € (za rok 2014). Hodnota bodu, ktorá bola predmetom žaloby, je stále požadovaná v hodnote 16,48 €. Pokiaľ si žalobkyňa chcela uplatniť hodnotu bodu za rok 2016 t.j. 17,66 €, mala po zistení výsledku znaleckého dokazovania MUDr. Kollárom svoj žalobný návrh upraviť v tomto smere. Žalobkyňa ďalej vo vyjadrení zo dňa 18.11.2021 neprijateľne uvádza, že údajne sa javí ako rozporné správanie intervenienta, ktorý na jednej strane bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia určil podľa znaleckého posudku MUDr. Kollára v rozsahu 1122 bodov, avšak na druhej strane hodnotu bodu za sťaženie spoločenského uplatnenia určil podľa znaleckého posudku MUDr. Pamulu vo výške 16,48 €, s ktorým posudkom intervenient permanentne nesúhlasil. Takéto vyjadrenie žalobkyne označil ako pokrivené videnie reality, nakoľko zo všetkých postojov a vyjadrení je zrejmé, že hodnotu bodu neurčili podľa znaleckého posudku MUDr. Pamulu, ale podľa rozsahu uplatneného v žalobe. Pokiaľ teda žalobkyňa cestou súdu žiadala 1530 bodov x 16,48 €, ale znaleckým dokazovaním bolo ustálené, že má nárok iba na 1122 bodov, tak bez zmeny žaloby bolo možné pristúpiť iba k úhrade 1122 bodov x 16,48 €, nakoľko vyššiu hodnotu bodu si žalobkyňa neuplatňuje žiadnym riadnym či včasným podaním. Žalobkyňa nemá nárok na žiadne ďalšie sťaženie spoločenského uplatnenia. Namietal tvrdenia žalobkyne, že diagnostikovaná histriónska porucha nebola vrodenu vadou, ale vadou získanou v dôsledku nehody. Histriónska porucha je povahovou črtou a túto vlastnosť charakterizovali žalobkyňi minimálne dvaja znalci ako vrodenu povahovú črtu (jej predispozíciu). Emočnú labilitu po nehode nie je možné spájať s osobnostnými črtami zistenými znalcami ako je histriónska povaha, teatrálnosť, egocentrizmus. Sú to úplne iné kategórie a nie je možné logicky zdôvodňovať emočnou labilitou po úraze to, že všetky ostatné zistené abnormálne osobnostné črty, teatrálne či histriónske prejavy musia rovnako byť z toho dôvodu rovnako vzniknuté po úraze. Laicky pôsobí poukazovanie na posudok MUDr. Pamulu, ktorý v posudku označil organický psychosyndróm a žalobkyňa tento spolu s jeho príznakmi používa na argumentáciu zdôvodňujúcu priznanie mimoriadneho zvýšenia sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. MUDr. Pamula nie je psychiater a organický psychosyndróm je stav po otrase mozgu, ktorý trvá relatívne krátko a po pár mesiacoch od úrazu odoznieva. Z uvedeného dôvodu nemá žalobkyňa ani hodnotenú položku č. 252 (organický psychosyndróm), nakoľko už nie je aktuálne prítomná, tento stav odznel ešte v roku 2013. Opakovane namietal žalobkyňou uplatnený úrok z omeškania ako i údajný preklep žalobkyne v podanom odvolaní a zopakoval aj argumentáciu vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobkyne na nemajetkovú ujmu (za citácie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 426/2014 zo dňa 13.08.2014). V časti nároku na náhradu trov konania žiadal, aby súd zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania žalovanému a intervenientovi podľa vyčísleného pomeru úspechu v konaní.

26. Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, preskúmal vec v celom rozsahu podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých častiach, výrokoch I., II., III., IV. ako aj súvisiaci výrok IX. o náhrade trov konania, zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie len vo výrokoch I., II., III., IV. a IX., keď z obsahu odvolania jednoznačne vyplýva, že výrok VIII. odvolaním napadnutý nebol. V tejto časti súd konanie, v súlade s ust. § 145 CSP, z dôvodu procesného úkonu žalobkyne, konanie za súhlasu žalovaného a intervenienta, zastavil.

27. Odvolateľka odvolaním namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP).

28. Pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, podstata tohto odvolacieho dôvodu spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom toho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne, že neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

29. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní sa považuje taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ust. § 191 CSP. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> Podľa citovaného ustanovenia hodnotí súd dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, poprípade poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje citovanému zákonnému ustanoveniu.

30. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov súdom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov účastníkov nevyplnuli, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

31. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

32. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že žalobkyňa sa podaným návrhom domáhala viacerých nárokov, a to zaplataenia bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia, náhrady nemajetkovej ujmy, nákladov spojených s vyhotovením znaleckého posudku. Vo vzťahu k uplatnenému nároku za sťaženie spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie uzavrel, že výška bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne bola určená MUDr. Kollárom podľa položky č. 253 zákona č. 437/2004 Z. na 910 bodov a vzhľadom na vek žalobkyne toto ohodnotenie zvýšil o 20%, na 1.092 bodov. K tejto výške pripočítal aj 30 bodov určených MUDr. Pamulom podľa položky č. 432a zákona č. 437/2004 Z. z. za jazvy po operáciách/ bod 102 odsek 3. odôvodnenia rozhodnutia/. V bode 102. odsek 8 odôvodnenia skonštatoval, že žalobkyne priznal sťaženie spoločenského uplatnenia v počte 1.122 bodov, pri výške náhrady za jeden bod 17,66,- eur (v zmysle opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR za rok 2016), teda žalobkyňa má nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 19.814,52 eur (1.122 bodov x 17,66 eur = 19.814,52 eur). Intervenient v priebehu konania uhradil žalobkyne náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 18.491,- eur, teda žalobkyňa má nárok na rozdiel medzi priznanou výškou náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia a vyplatenou sumou, čo predstavuje sumu 1.323,52 eur (19.814,52-18.491,- eur = 1.323,52,- eur). Uzavrel, že žalobkyňa si v záverečnej reči uplatnila len nárok na rozdiel medzi požadovanou a vyplatenou náhradou sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 793,72,-eur. Súd je viazaný žalobným návrhom a nemohol žalobkyne prisúdiť viac ako žiada, priznal jej náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia v uplatnenej výške 793,72 eur. V časti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie vyhodnotil, že po dopravnej nehode sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u žalobkyne zmenila len o 5%, teda invalidita sa zvýšila len nepatrne, žalobkyňa naďalej vykonáva tú istú pracovnú činnosť. Fyzické problémy žalobkyne nemal súd za lekárske preukázané a tieto pripísal histrionskej poruche žalobkyne. Súčasne rozhodol o výške úrokov z omeškania a to od 1.5.2016 (po ustálení bodového ohodnotenia). V časti výšky nemajetkovej ujmy priznal žalobkyne sumu 3.000,- eur s poukazom na rozhodovaciu prax súdov, zásah do osobnostných práv žalobkyne, ľudskú dôstojnosť, ako i neúmyselné konanie žalovaného. Súd prvej

inštancie nepriznal žalobkyni vecnú škodu titulom vypracovaného znaleckého posudku MUDr. Pamulu, nakoľko tieto náklady neboli nevyhnutné na zaplatenie nároku žalobkyne. O trovách konania rozhodol v zmysle zásady úspechu podľa ust. § 255 ods. 1 CSP.

33. Odvolací súd považuje tento právny záver súdu prvej inštancie za predčasný z nasledovných dôvodov:

34. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

35. Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazovo o odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

36. Podľa § 449 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

37. Podľa § 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z.z.“), tento zákon ustanovuje a) podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, b) vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (ďalej len „lekársky posudok“) a jeho náležitosti, c) zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

38. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov.

39. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh.

40. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z., na účely tohto zákona a) poškodenie na zdraví je poškodenie zdravia spôsobené úrazom, chorobou z povolania alebo iným poškodením na zdraví, b) poškodený je osoba, ktorá utrpela poškodenie na zdraví, c) poskytovateľ náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „poskytovateľ náhrady“) je osoba, ktorá je povinná poskytnúť náhradu podľa osobitných predpisov, d) posudzujúci lekár je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, lekár so špecializáciou v odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia príslušného oddelenia alebo príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia.

41. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

42. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

43. Podľa § 4 ods. 1, ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

44. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

45. Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok

predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

46. Podľa § 5 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

47. Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

48. Súd prvej inštancie v bode 102. svojho odôvodnenia, odsek 8. uviedol, že výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 1.323,52 eur. Žalobkyňa si v záverečnej reči uplatnila len nárok na rozdiel medzi požadovanou a vyplatenou náhradou sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 793,72 eur a nakoľko je súd viazaný žalobným návrhom, nemohol žalobkyni prisúdiť viac ako žiada a preto jej priznal náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 793,72 eur. Z vyššie uvedeného odôvodnenia tak nie je zrejmé, v akej výške súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni nárok titulom sťaženia spoločenského uplatnenia za situácie, že výrok I. rozhodnutia je v rozpore s jeho odôvodnením. Preto je potrebné odstrániť procesné pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý v časti uplatneného nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia vychádzal zo záverečnej reči žalobkyne, bez vecného odôvodnenia, pričom v tejto časti je rozhodnutie nepreskúmateľné.

49. Z obsahu spisu, z písomných i ústnych podaní žalobkyne jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa si titulom sťaženia spoločenského uplatnenia uplatnila celkovo sumu vo výške 37.821,60 eur poukazom na závery znaleckého dokazovania znalcom MUDr. Pamulom, ktorý priznal žalobkyni za sťaženie spoločenského uplatnenia 1530 bodov: 1500 bodov podľa položky č. 253 vážne mozgové alebo duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy a 30 bodov položku č. 432a/ jazvy po operáciách, poraneniach do 30 cm², pri hodnote bodu 16,48,- eur, teda celkovo 25.214,40 eur. Žalobkyňa si nárok navýšila o 50%, teda 37.831,60 eur. Po čiastočnej úhrade zo strany intervenienta vo výške 18.491,- eur žalobkyňa zotrvala na zvyšnej časti vo výške 19.330,60 eur, ktorú skutočnosť uviedla aj v záverečnej reči. Rovnako v záverečnej reči, v súlade so závermi znaleckého dokazovania znalcom MUDr. Kollárom, si uplatnila výšku bodového ohodnotenia sumou 17,66 eur. Pokiaľ súd prvej inštancie skonštatoval, že si žalobkyňa v rámci záverečnej reči uplatňuje len sumu 793,72 eur, mal žalobkyňu vyzvať, v zmysle ust. § 123, § 142 ods. 1 CSP, na vyjadrenie, resp. svojím procesným úkonom mal súd prvej inštancie postupovať v zmysle ust. § 140 CSP.

50. Zmena žaloby ako dispozičný procesný úkon strany môže mať formu podania (§ 123 CSP a nasl.), alebo môže byť urobená ako prednes strany na pojednávaní (§ 181 CSP). Ak sa zmena žaloby realizuje formou podania, do úvahy prichádza len písomná forma (§ 125 CSP). Pri odstraňovaní väd podania sa bude postupovať podľa § 129 CSP v spojení s § 123 ods. 2 CSP. Zákon však výslovne predpokladá (§ 142 ods. 1 CSP), že strana môže zmenu navrhnúť aj na pojednávaní, t. j. formou ústneho prednesu. Vtedy bude zmena žaloby súčasťou zápisnice o pojednávaní (§ 99 CSP), ak sa robí, alebo zvukového záznamu (§ 98 CSP). Súd posudzuje podanie podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP), t. j. označenie podania stranou je irelevantné. V danom prípade súd prvej inštancie vychádzal zo záverečnej reči žalobkyne.

51. Podľa § 140 CSP, zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo, a taktiež je to i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdých v žalobe. Za zmenu žaloby sa však nepovažuje úkon žalobcu, ktorým mení uplatnený nárok, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

52. Odvolací súd uvádza, že žaloba predstavuje dispozičný procesný úkon žalobkyne, tzn. realizuje sa výlučne podľa vôle osoby žalobkyne, bez možnosti, aby do tejto dispozície mohla zasiahnuť iná procesná strana, či samotný súd. O prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že zákon ustanovuje, že súd by mal o zmene žaloby rozhodnúť spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena žaloby navrhnutá. Uvedený postup má predovšetkým sledovať zrýchlenie a zhospodárnenie konania. V

danom prípade je potrebné sledovať aj práva žalovaného, ktorý sa so zmenenou žalobou oboznámi na pojednávaní a pokiaľ ide o zložitú zmenu, nemožno od neho spravodlivo požadovať, aby bezprostredne na pojednávaní na tento návrh reagoval. Ak žalovaný žiada primeraný čas na vyjadrenie k zmene žaloby, je potrebné, v záujme práva na spravodlivý proces, aby súd pojednávanie odročil a určil žalovanému primeranú lehotu na vyjadrenie.

53. Súd prvej inštancie v zmysle vyššie uvedeného nepostupoval, preto úvahy pre priznanie sťaženia spoločenského uplatnenia sú v tomto štádiu konania predčasné. Úlohou súdu prvej inštancie bude odstrániť zrejmé rozpory, a to výsluchom žalobkyne poukazom na obsah žaloby, písomné ako i ústne vyjadrenia a najmä záverečnú reč a ustáliť si uplatnenú výšku sťaženia spoločenského uplatnenia. Súčasne riadne odôvodní priznanie bodového ohodnotenia (poukazom na záverečnú reč a uplatnenie bodového ohodnotenia) a vysporiada sa so všetkými námietkami vo vzťahu k sťaženiu spoločenského uplatnenia, tak ako to odvolací súd skonštatoval v bodoch 48., 49. svojho odôvodnenia.

54. Odvolateľka namietala rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v časti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, keď súd prvej inštancie nárok na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia ako nedôvodný zamietol. Zdôraznila svoju invaliditu, mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť.

55. Úvaha súdu o primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. nie je voľná. Súd musí dbať na to, aby priznaná výška tejto náhrady bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí (možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti), jednak tie stránky, ktoré sú osobitne u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie (stupeň jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach spoločenského života, za ktoré už doterajšia súdna prax považuje napríklad oblasť kultúry, športu, umenia, politiky, vedy). Jednotiacim hľadiskom pri určovaní adekvátneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto otázky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadrí primeranosť priznanej náhrady vo vzťahu k povahe následkov poškodenia zdravia.

56. Na zdôraznenie odvolací súd uvádza, že maximálne navýšenie o 50% je možné priznať len poškodeným s najťažšími následkami, keď zostanú pripútaní na lôžko, plne odkázaní na pomoc iných, ktorí nedokážu vykonávať ani základné životné úkony, sú plne izolovaní nielen od akéhokoľvek spoločenského, športového alebo kultúrneho života, ale aj od sexuálneho a citového života. Nakoľko je potrebné rozhodnúť o celom uplatnenom nároku a to o sťažení spoločenského uplatnenia ako i o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, pre procesné pochybenie súdu prvej inštancie v tejto časti odvolací súd uplatnený nárok (zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia) nepreskúmaval. Napriek tomu však odvolací súd považuje za rozhodné uviesť, že úvahy súdu prvej inštancie, že invalidita žalobkyne sa po dopravnej nehode zvýšila len nepatrne a stále vykonáva tú istú pracovnú činnosť, teda nevzhladol priznanie zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, sú správne.

57. V časti určenia výšky nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie uzavrel, že nemal za preukázaný zásah do osobnostných práv žalobkyne, keď odliv klientov žalobkyne nebol v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou. Vychádzal však z tvrdenia žalobkyne na pojednávaní s uvedením, že „keby nevedeli, že je po nehode, tak chodí ako opitá“. Takýto prejav na verejnosti má negatívny dopad na pohľad verejnosti na žalobkyňu a tým aj na jej vážnosť a dôstojnosť, keďže ide o zásah do osobnostných práv žalobkyne v dôsledku dopravnej nehody.

58. Odvolací súd však uvádza, že aj v tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie predčasné, keď nie je zrejmé, z akých skutkových okolností pri rozhodovaní vychádzal. Nie je možné, bez ďalšieho uzavrieť, že súd prvej inštancie pri priznaní nároku vychádzal len z tvrdení žalobkyne tak, ako to uviedol vo svojom odôvodnení, bod 103, odsek 8: „že keby nevedeli, že je po nehode, tak chodí ako opitá“ skonštatovaním, že tieto tvrdenia žalovaný ani intervenient nerozporovali.

59. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

60. Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, (ďalej len "OZ"), fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

61. Osobnostné práva a právo na ich ochranu predstavujú základné piliere súkromnoprávnej úpravy. Ochrana osobnosti prislúcha každej fyzickej osobe, pričom predmetom ochrany je osobnosť človeka vo svojej celistvosti ako nehmotný statok. Ide o absolútne právo fyzickej osoby, ktoré pôsobí proti všetkým. Jeho obsahom je zákaz akéhokoľvek zásahu, ktorý by bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo porušenie práv, ktoré sú demonštratívne uvedené v § 11 Občianskeho zákonníka. Túto ochranu zákon zabezpečuje v plnom rozsahu aj vtedy, ak sú zasiahnuté len jednotlivé zložky osobnosti. V občianskom práve platí zásada, že ohrozenie resp. porušenie čo i len jednej stránky osobnosti človeka je ohrozením alebo porušením jeho osobnosti ako celku. Dôsledkom každého neoprávneného zásahu do práv chránených v § 11 Občianskeho zákonníka je určitá ujma. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať takú ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú, pričom nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba.

62. Občiansky zákonník neurčuje minimálnu ani maximálnu hranicu nemajetkovej ujmy. Posúdenie výšky nemateriálnej ujmy je závislé od úvahy súdu. Maximálna suma peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať je ohraničená výškou žalobkyňou požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejماً zo žalobného návrhu. Súd vo svojom rozhodnutí musí uviesť dôvody, pre ktoré bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v konkrétnej výške. I keď výška nemateriálnej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu, táto úvaha sa musí opierať o preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu mimo rámec akejkkoľvek kontroly.

63. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol neoprávnený zásah vyvolať. Nemožno presne zistiť skutočnú ujmu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je určovaná základnými zákonnými kritériami. A to predovšetkým závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo. Je preto dôvodné prihliadať, pri úvahe o primeranosti výšky nemajetkovej ujmy, na celkovú povahu a jednotlivé okolnosti konkrétneho prípadu (t.j. intenzitu, povahu, spôsob neoprávneného zásahu, k charakteru a rozsahu zasiahnutej hodnoty osobnosti, k trvaniu a rozsahu vzniknutej nemajetkovej ujmy).

64. Pre riešenie naozaj spravodlivého a absolútne kľúčového je, že požadované zasadenie náhrady utrpenej nemajetkovej ujmy žalobkyne, do kontextu iných zásahov do iných osobnostných práv, pri ktorej sa ujmy reprezentované tými najťažšími zásahmi do osobnostných práv (ujmy na živote a zdraví) v porovnaní s inými zásahmi (spravidla "nactiutfhačskej" povahy, občianskej cti, svojho mena,) môžu javiť (prinajmenšom z pohľadu výšky náhrad priznávaných za jednotlivé ujmy) príliš bagatelizovanými. Ide však o celé spektrum predstaviteľných zásahov do osobnostných práv a ujmy im zodpovedajúce, pričom na prvom mieste je právo na život a zdravie, vychádzajúc z hierarchie osobnostných práv, je potrebné vychádzať z individuálnych okolností danej veci, neoprávneného zásahu, intenzity zásahu, veku žalobkyne, následkov, teda na závažnosť vzniknutej ujmy ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo.

65. Záverom odvolací súd uzatvára, že mnohorakosti prejavov jednotlivých zložiek osobnosti fyzickej osoby zodpovedá aj široké spektrum možných zásahov do jednotlivých stránok a zložiek osobnosti. Právo na ochranu rodinného a súkromného života patrí medzi osobnostné atribúty žalobkyne a je pre žalobkyňu jednou z významných stránok a zložiek jej ochrany osobnosti, pričom je potrebné ustáliť a

zdôvodniť, či si žalobkyňa uplatňuje nemajetkovú ujmu v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda ochranu svojich osobnostných práv na iných skutkových tvrdeniach ako pri uplatňovaní nároku na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia a následne riadne odôvodniť, k akým konkrétnym zásahom do osobnostných práv žalobkyne, konaním žalovaného, došlo, poukazom na konkrétnosti daného prípadu, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie, dopad, dôsledky ujmy. Až riadnou špecifikáciou, odôvodnením a vyhodnotením konkrétnych skutkových okolností, ktorými sa bude súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí dôsledne zaoberať, vo vzťahu k uplatnenému nároku na nemajetkovú ujmu, a v prípade, že uzavrie, že žalobkyňa má nárok na nemajetkovú ujmu, výšku nemajetkovej ujmy riadne odôvodní tak, aby bola preskúmateľná. Záverom odvolací súd poukazuje na vlastnú rozhodovaciu činnosť, pri uplatňovaní nároku na nemajetkovú ujmu, i keď na základe iných skutkových okolností, a to rozsudok zo dňa 15.07.2021, č.k. 6Co/53/2020, rozsudok zo dňa 7.7.2015, č.k. 6Co/810/2014, pričom poukazuje na závažnosť vznikutej ujmy ako i fatálne následky v predmetných konaniach a záverom uzatvára, že žalobkyňou požadovaná výška nemajetkovej ujmy je neprimeraná.

66. Súd prvej inštancie riadiac sa vyššie uvedeným, opätovne preskúma žalobkyňou uplatnený nárok na nemajetkovú ujmu, riadne odôvodní intenzitu zásahov do rodinného a súkromného života žalobkyne, vrátane zásahu do jej dôstojnosti a vážnosti a pokiaľ prizná žalobkyňi predmetný nárok, tento musí zodpovedať racionálnej úvahe ako aj judikatúre nielen tunajšiemu súdu, ale aj judikatúre najvyšších súdnych autorít.

67. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

68. Žalobkyňa napadla rozhodnutie súdu prvej inštancie aj vo vzťahu k priznaným úrokom z omeškania s odôvodnením, že súd prvej inštancie správne posúdil, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením, avšak nesprávne určil deň začiatku omeškania. Podľa názoru žalobkyne výška omeškania plnenia mala byť určená dňom podania žaloby, t.j. dňom 29.4.2015.

69. Odvolací súd vyhodnotil vyššie uvedené odvolacie námietky žalobkyne ako zjavne nedôvodné. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že odvolanie voči úrokom z omeškania odvolaním napadla len žalobkyňa, preto odvolací súd uvádza, že omeškanie nemohlo nastať už dňom 29.4.2015, teda podaním žaloby, nakoľko žalovaný ani intervenient v tom čase nemali vedomosť o ustálení zdravotného stavu žalobkyne, ktorá však nemohla nastať skôr, ako sa o tejto skutočnosti dozvedel žalovaný a intervenient.

70. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

71. Pokiaľ ide o rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, v tomto smere súd prvej inštancie správne aplikoval zákonné ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, ale nesprávne ho posúdil, keď len mechanické porovnanie celkovej žalovanej sumy a sumy, ktorej zaplatenie súd uložil žalovanému, by pre rozhodnutie o náhrade trov konania vzhľadom na povahu uplatneného nároku nebolo správne. Pokiaľ ide o náhradu za bolesť, za sťaženie spoločenského uplatnenia a nemajetkovú ujmu, tu je potrebné považovať žalobkyňu za úspešnú aj vtedy, ak bola úspešná aspoň v základe uplatneného nároku, vzhľadom na to, že samotná výška plnenia závisela od znaleckého posudku, či úvahy súdu. Žalobkyňa preto nemohla v tejto časti predvídať výsledok rozhodnutia súdu vo vzťahu k samotnej výške týchto nárokov.

72. Je pravdou, že Civilný sporový poriadok neprevzal znenie ustanovenia § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré okrem iného upravovalo situácie, keď rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu. Teda základným kritériom pre rozhodovanie o náhrade trov v CSP je pomer úspechu a neúspechu strán (§ 255 ods. 1, 2). To však neznamená, že v každom prípade sa má mechanicky porovnať petit (to, čo žalobkyňa žiadala) s tým, čo jej bolo priznané v peňažnom vyjadrení. Úspech alebo neúspech totiž môže mať aj nefinančné vyjadrenie, a aj keď to citované ustanovenie CSP výslovne neuvádza, pri zisťovaní úspechu alebo neúspechu strán konania v situáciách, keď rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, treba brať do úvahy aj úspech žalobkyne čo do základu jeho nároku. Takáto interpretácia ustanovenia § 225 CSP zohľadňuje úmysel zákonodarcu, keď v dôvodovej správe k tomuto ustanoveniu je výslovne

uvedené, že „podľa tohto kritéria (t. j. podľa kritéria procesného úspechu) môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu.“

73. Rovnako v časti priznania výšky nemajetkovej ujmy je táto závislá od úvahy súdu. V tomto smere odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR v uznesení z 23. februára 2011, sp. zn. 5 M Cdo 7/2010, v ktorom súd skonštatoval, že pri uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je žalobca povinný v návrhu na začatie konania uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé vždy od úvahy súdu a až súdom prisúdená výška plnenia (nie žalobcom v návrhu uplatnená) bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania. Preto v zmysle vyššie uvedeného podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške, nakoľko výška nároku závisí od úvahy súdu. V predmetnom konaní sa žalobkyňa domáhala svojich nárokov na zaplatenie nemajetkovej ujmy, ktorej výška priznaného nároku závisela od úvahy súdu a teda nejde o procesne neúspešnú žalobkyňu, ak jej bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, preto ju nemožno ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca.

74. Záverom odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v prípade, že prizná žalobkyňi vyššie uvedené nároky, bude postupovať pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v zmysle bodu 70. a nasl. rozhodnutia odvolacieho súdu.

75. Odvolací súd na základe vyššie uvedených dôvodov zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a to vo výrokoch I., II., III., IV. ako aj súvisiaci výrok IX. o trovách konania, podľa § 389 ods. 1 písm. b/ c/ CSP a vec mu vrátil v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

76. V ďalšom konaní je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) a jeho úlohou bude vo veci opätovne posúdiť, a to v zmysle bodov 38.- 66. a ustáliť výšku uplatnených nárokov, najmä ustáliť žalobkyňou požadovanú sumu sťaženia spoločenského uplatnenia a o tejto rozhodnúť. Opätovne posúdi nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a nárok na nemajetkovú ujmu, o ktorých nárokoch sa odvolací súd podrobne vyjadril vyššie, na ktoré v celom rozsahu odkazuje. Súd prvej inštancie sa zároveň bude zaoberať aj ďalšími námietkami žalobkyne, ktoré uviedla v podanom odvolaní a ktorými sa odvolací súd nezaoberal ako i ďalšími vyjadreniami strán sporu. V novom rozhodnutí vo veci súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 3 CSP.

77. V ďalšom konaní súd prvej inštancie bude postupovať v zmysle horeuvedených intencií (§ 391 ods. 3 CSP).

78. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

79. V novom rozhodnutí o veci rozhodne aj o náhrade trov konania (§ 396 ods. 3 CSP).

80. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).